

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2013. gada 9. marts – 15. marts

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

Nr. 10 (1284)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

Latviešu filmai
pirmizrāde Kanadā
(3. lpp.)

Latviešu dzejas
antoloģija Lietuvā
(4. lpp.)

Patiesības skaudrais stāsts
(5. lpp.)

Eiropas meistarsacīkstēs
divas astotās vietas
(12. lpp.)



(Vairāk lasiet 6., 7. lpp.)

Imants Ziedonis (1933.03.05. – 2013. 27. 02.)

Es izeju tai gaismā,
kur tālāk nav kur iet.
Brīvs putns esmu gaisā,
man kapu nerociet.

Un tajā mirklī viela
pa dzejolim man dos.
Ak, nē, ir gaisma liela –
Es nenolaidīšos.

Varbūt es nolaidīšos,
kādreiz varbūt, mazliet,
var būt, ka zilos viršos
vai cerīnos, kas zied.

Un tad jau dzejas nebūs,
būs tīra gaisma vien.
Es neesmu vairs dzejnieks.
Es biju vakardien.

Daugavas Vanagu Fonda delegātu pilnsapulce

Sestdien, 2. martā, Anglijas Daugavas Vanagu Fonds bija sasaucis savu delegātu pilnsapulci, kurā pieņēma trīs ļoti svarīgus lēmumus. Pirmais bija statūtu maiņas, ko ierosinājuši DVF valde. Vissnozīmīgākā statūtu maiņa ir tā, ka turpmāk DVF valde tiek ievēlēta uz trijiem gadiem (agrāk uz vienu). Otrs lēmums bija, ka DVF atsavina savas SIA "LWF viesnīca "Radi un draugi"" daļas pa labu *Latvian Welfare Trust*, Anglijā reģistrētajai labdarības organizācijai. Šis lēmums nodrošina viesnīcas īpašnieku juridisko statusu. Trešais lēmums – ievēlēta jauna valde uz trijiem gadiem.



Jaunās valdes sastāvs, no kreisās: Krišs Ligers, Gatis Klucis, Pēteris Pēteršons, Ilze Grickus, Uldis Reveliņš, Una Torstere, Aivars Sinka, Laimons Ceriņš (klāt nav Jānis Gravenieks)

Baltijas valstu Forums 2013

Londonā 22. februārī Londonas Ekonomikas un politisko zinātņu augstskolas (LSE) paspārnē darbojošās Baltijas studentu apvienības izkārtotajā notikā Baltijas valstu Forums 2013. Studentu apvienība dibināta 2002. gadā, tajā apvienoti LSE studenti no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas. Apvienības mērķis ir prezentēt Baltijas valstis LSE un Londonā, kā arī darboties publisko debašu rīkošanā gan ar Baltijas valstu politikā, gan akadēmiskiem.

Forumā piedalījās Igaunijas, Latvijas un Lietuvas politiķi un lietpratēji ekonomikas, enerģētikas un izglītības jomā. Diskusiju galvenie temati bija Baltijas valstu ekonomikas veiksmē un izaicinājumi nākotnē, enerģētikas drošība un ekonomiskās sekas Baltijas valstīs, Baltijas valstu integrācija Eiropas Savienības finansiālajā un ekonomikas sistēmā, Baltijas izglītības sistēma un Baltijas studentu nākotne: darba iespējas ārzemēs un perspektīvas dzimtenē. Diskusiju vadītāji bija pazīstamais *The Economist* starptautiskās nodaļas redaktors Edvards Lukass (*Edward Lucas*) un Ričards Mole (*Richard Mole*), vecākais lektors politiskajā socioloģijā Slavu un Austrumeiropas pētniecības institūtā (UCL SSEES).

Latviju pārstāvēja izglītības un zinātnes ministrs Roberts Ķīlis, Latvijas Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Rolands Lappuķe, Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis Aldis Austers, sabiedriskās politikas centra *Providus* pētnieks

Reinis Āboltiņš un Alfs Vanags, Baltijas Starptautiskā ekonomikas un politikas studiju centra direktors.

Forumu atklāja Baltijas studentu apvienības vadītāja Inese Zepe, kas pašreiz LSE studē starptautiskās attiecības. Ievadrunas un sveicienus Forumā dalībniekiem teica Lietuvas, Latvijas un Igaunijas vēstniecību Londonā pārstāvji, uzsvērot Baltijas valstu sadarbības nozīmi kopīgo interešu un iespēju izmantošanā, kā arī izaicinājumu pārvarēšanā.

Tematu apjoms bija plašs, tiem sekoja daudzie klātesošo jautājumi, apliecinot, ka ir interese par izvēlēto tematu un diskusijās paustajām atziņām. Vecākai paaudzei pārsteigumu sagādāja jaunā pieeja, ka jautājumus uzdeva nevis mutvārdiem, bet gan rakstveidā, sūtot tekstu ar mobilo telefonu paneļdiskusiju vadītājiem.

Skaņot tematu par ekonomisko krīzi un tās sekām, tika pausta atziņa, ka Latvijā ir vislielākā plaisa starp turīgajiem un nabadzīgajiem. Latvijai un Lietuvai ir grūtības pārvarēt ekonomisko krīzi, bet igauņi, izmantojot savas budžeta rezerves, ar krīzi tiek galā vieglāk.

Par Baltijas valstu sadarbību kopējā enerģētikas politikas veidošanā nepārprotama bija vienošanās, ka enerģētikas neatkarība ir ne tikai vēlama, bet nepieciešama.

Latvijas izglītības ministrs Roberts Ķīlis lielu uzmanību veltīja izglītības reformām, uzsvērot, ka Latvijai ir nepieciešami augsti kvalificēti speciālisti atbilstoši nā-

kotnes prasībām un straujai tehniskai attīstībai.

Arī skolās, kurās mācību sistēmā vēl turas padomju laika kārtība, ir nepieciešamas reformas. Pašreizējā sistēma, bērniem un skolotājiem darbojoties 43 darba stundas nedēļā, uzliek bērniem un skolotājiem pārāk lielu slodzi.

Nobeigumā bija atstāts sarežģītais jautājums par Baltijas studentu darba iespējām pēc atgriešanās dzimtenē. Rolands Lappuķe pauž uzskatu, ka jaunajai paaudzei labi jāapgūst trīs svešvalodas, ieskaitot krievu valodu, kas Latvijai - mazai valstij - ir nepieciešams.

Oficiālai daļai beidzoties, Alans Siks (*Alan Sikk*), 2012. gada Baltiešu simpozija vadītājs, atgādināja, ka septītais Baltiešu simpozijis notiks 2014. gadā. Viņš veltīja uzmundrinošus vārdus Baltijas valstīm, norādot, ka šīs valstis kopā saistīja drūmā vēsture, bet tagad tās kopā saista izaicinājumi, modrība izmantot iespējas un optimisms par nākotni – gaismai tuneļa galā.

Katrā ziņā pozitīva attieksme dod spēku un drosmi spert soļus preti izaicinājumiem labākai nākotnei.

Zigrīda Daškevica

Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums 2013. gadā 2. - 4. jūlijs

TAVA IESPĒJA:

- iepazīties un veidot sadarbību ar augsta līmeņa latviešu izcelsmes uzņēmējiem no visas pasaules;
- piedalīties pieredzes apmaiņā, kas vērsta uz investīciju un zināšanu kapitāla piesaisti Latvijai un jaunu Latvijas preču un pakalpojumu eksporta tirgus apgūšanu;
- piedalīties globālas sadarbības platformas izveidē turpmākas pieredzes apmaiņai un sadarbības projektu īstenošanai.



Ieskaties www.ieguldilatvija.lv un piesakies!

Organizē:



Latvijas Tirdzniecības
un rūpniecības
kammera



Informatīvi atbalsta:

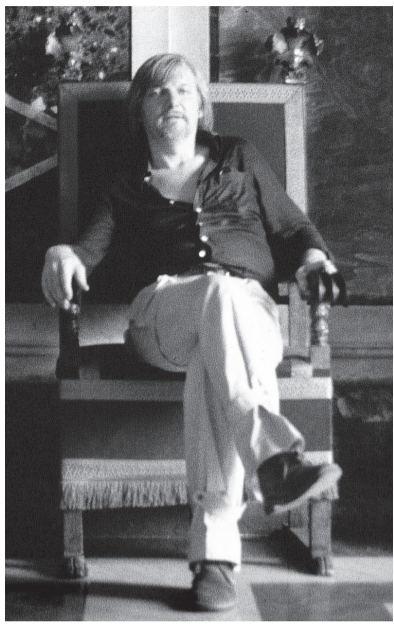


Jānis Annuss

(1935.25.oktobrī Rīgā – 2013.26.februārī Leipcigā, Vācijā)

Sestdienas rītā visātrākais saziņas līdzeklis, kāds ir elektroniskais pasts, atnesa skumju vēsti no Annas Annusas-Hāgenas: „Gribēju Tev darīt zināmu... ka pēc lielas cīņas ar vēzi mans brālis Jānis Annuss šķīrās no mums un devās dvēseles ceļojumā no Vācijas uz tālām vietām...” Nekas vairāk. Pēcāk gan uzzināju, ka zīmīgā diena, kad Jānis sācis savu garo ceļojumu, ir 26.februāris.

Viņš savā mūžā gāja tēva - gleznotāja profesora Augusta Annusa pēdās un gribēja būt mākslinieks, un tāds arī kļuva. Ar ģimeni ieceļojis ASV 1949. gadā, Jānis Annuss skolojās industriālajā mākslas skolā Ņujorkā, pēc tam 1958. gadā ieguva mākslas bakalaura gradu (BFA) Prata (Pratt) institūtā. Kā *Prix de Rome* stipendiāts viņš 1959. gadā devās uz Romu, kur līdz 1964. gadam nodevās patstāvī-



gam radošam darbam amerikāņu Romas akadēmijā (*American Academy of Art*). Vairākkārt saņēma Itālijas valdības stipendiju.

Viens viņa darbs pat izpelnījās Itālijas prezidenta godalgu. 1980. gadā Jāni Annusu ievēlēja par ASV Nacionālās akadēmijas (*The National Academy of Design*) akademiķi. Viņš nodarbojās ar teātra izrāžu un filmu dekorāciju veidošanu, tostarp arī Amerikas Latviešu teātra Ņujorkas ansambļa iestudējumiem. Bija scenogrāfu savienības *United Scenic Artists* biedrs. Par gleznu „Klusums pirms vētras” 1971. gadā saņēma Ziemeļamerikas Kultūras fonda goda balvu. Aktīvi darbojās latviešu sabiedriskajā un mākslas dzīvē ārzemēs.

Šie biogrāfiskie dati vēsti, ka dēls ir godam nesis savu vārdu un nav darījis tēvam kaunu. Fakti atklāj Jāņa Annusa (svešās zemēs viņu bieži sauca par *John Augustus Annus*) talantīgumu un neatlaidību, stāsta par gūtajiem panākumiem un dzīvē padarīto.

1965. gada pavasarī pēc Jāņa atgriešanās no Itālijas Amerikas Romas akadēmijas stipendiju direkcija sarīkoja Jāņa Annusa darbu izstādi, kurā latvieši iepazīja jauno mākslinieku. Atklājās, ka - citēsim Eleonoru Šturmu - viņa gleznās iezīmējas „sen nogrimušas pasaules atkalparādīšanās”. Senatnīgās celtnes saplūda ar mākslinieka iztēlē radītu pasauli. Gleznās parādījās ļoti sarežģīta virsmas apstrāde, faktūras. Vēlākos gados šī romantisma iedvesmotā izdomas zeme ieguva nenoteiktu ainavu aprises. Viss tajā mutuļo, vārās. Klintis apņem dūmu mutuļi, kaut kur dziļi kvēlo liesmu atblāzmas. Jūra svaida viļņus un ūdens kalnus. Šķiet, autors attēlojis jaunas pasaules radīšanu.

Tādas bija viņa gleznas, bet pats Jānis Annuss? Viņš Latvijas Valsts archīvā ienāca strauji, plandošu mēteli. Likās, no viņa dvesmo visas pasaules vēji, brāz-

maini, alkaini, arī liela pašapziņa. Radās iespaids, ka viņš ir te, blakus, bet domas ceļo jau tālāk, varbūt nākotnē. Viņš nebija piesaistīts šai zemei. Šķita, ir jāpadara šis darbiņš – jānodod tēva arhīvs glabāšanā tēvzemē, tad varēs doties turp, kur sirds kāro būt, – varbūt baudīt dzīvi.

Cits Jānis Annuss atklāsies galerijas „Daugava” vadītājas Andas Treijas producētā filmā „Projekcijas. Džons Jānis Annuss”, ko uzņēmusi Ilona Brūvere un ko Latvijas Televīzijas 1.kanālī varēsot redzēt 24.aprīlī.

Kuŗš viņu pazinīs labāk, droši vien zīmēs citādus Jāņa Annusa vaibstus. Tas tikai liecina, cik spilgta un neatkārtojama bijusi viņa personība.

Gribas ticēt, ka šogad varēsim ieraudzīt arī Jāņa Annusa izstādi Rīgā, kas bija iecerēta jau sen, bet allaž tika atlikta. Nu jau tā būs piemiņas izstāde.

Māris Brancis

Rūdolfu Blaumani pieminot

Latviešu literatūras mīlotāji februāra pēdējā ceturtdienā

DVF „Straumēnos” pieminēja Rūdolfu Blaumaņa 150. dzimšanas dienu. Pulciņš klausītāju pavasarīgi sapostajā kafejnīcā “Rīga” noklausījās Dzidras Purmales apceri par zīmīgiem notikumiem Rūdolfu Blaumaņa dzīvē. Informācijai bija izmantota literatūrzinātnieces

Livijas Volkovas grāmata “Blaumaņa zelts” (*Karogs*, 2008). Tas ir ļoti plašs, rūpīgi dokumentēts rakstnieka dzīvesstāsts, kurā autors ieguldījis daudzgu darbu.

Guvām ieskatu notikumos, kas saistīti ar Rūdolfu Blaumaņa vecākiem un rakstnieka dzīves posmu viņa literārās darbības sākumā. Māte Rūdolfu bija audzinājusi

vāciskā garā, un viņa pirmie sacerejumi rakstīti vācu valodā. Vairākus gadus Blaumanis bijis reizē vācu žurnālists un latviešu rakstnieks, līdz atrada savu isto sūtību – rakstīt latviešu valodā.

Rūdolfu Blaumaņa radošajā darbā liela nozīme bija “Braku” mājām. Viņa vecākiem tos nomā bija piešķīris Ērgļu muižas barons

Transē, un ģimene turp pārcēlās dzīvot, kad Blaumanim bija seši gadi. Laikam ejot, “Braku” mājas Blaumanim kļuva arvien mīļākas. Viņš tur atgriezās atkal un atkal pēc prasīgā, nogurdinošā žurnālista darba Rīgā. “Brakos” rakstīti visi viņa izcilie literārie darbi, ieskaitot tautas lugu “Skroderdienas Silmačos”. Lugas dzīvot-

spēja ir kļuvusi leģendāra: pat pēc gadu gadiem lugas iestudējumu un izrāžu skaits daudzārt pārsniedzis jebkuru citu latviešu lugu izrāžu skaitu.

Dzirdētais izraisīja dzīvas pārrunas. Bija jauki draudzīgajā pulciņā sveikt arī DV CV priekšsēdi Andreju Mežmali.

- e

MUMS RAKSTA

PAR ĀDAŽU BAZNĪCU...

(I. Urtāna foto BL Nr. 4 un Sarmītes Ērenpreiss Janovskis vēstule Nr. 9.)

Kad un kuŗš pārdēvējis baznīcu par „Baltezeru” baznīcu, – nezinu. Tā bija arī manas bērnības baznīca. Tēvs Jānis Alberts Ozoliņš jaunībā bija Ādažu pagasta ziņnesis, vēlāk dziedāja Ādažu korī un spēlēja amatier-teātri. (Kur satika tikko Cesvaines paidagoģijas klasi beigušo skolotāju Alvīni Kalniņu...)

Vectēvam lietošanā bija nodoti „Maz-Kraču” tūmi pie pagastmājas, bet agrārreformas laikā piešķirta Ādažu muižas „dibenskaktā” neliela jaunsaimniecība. „Dravnieku” purvainajā dienvidgalā vēl bijušas neaizraktas Brīvības cīņu Juglas kaujām paredzētās tranšejas, pilnas dzeloņdrātīm. Tāpēc dienvidgals tautā iedēvēts par „Drātsleju”, kas izrunā pārtapis par „Drāksleju”. (Juglas kaujas tur nenotika, jo vācieši, ziemeļnieku un igauņu vajāti, pēc Cēsu kaujām atkāpās vairāk gar Pleskavas šoseju un Carnikavu.)

Visas ēkas, ko vecvecāki ar saviem pieciem bērniem „Dravniekos” bija uzcēlušī, kopā ar iekopto augļu dārzu, bīrziņi un iebraucamā ceļa liepām meliorācijas vīri 1976. gadā „apbedīja” dziļā bedrē...

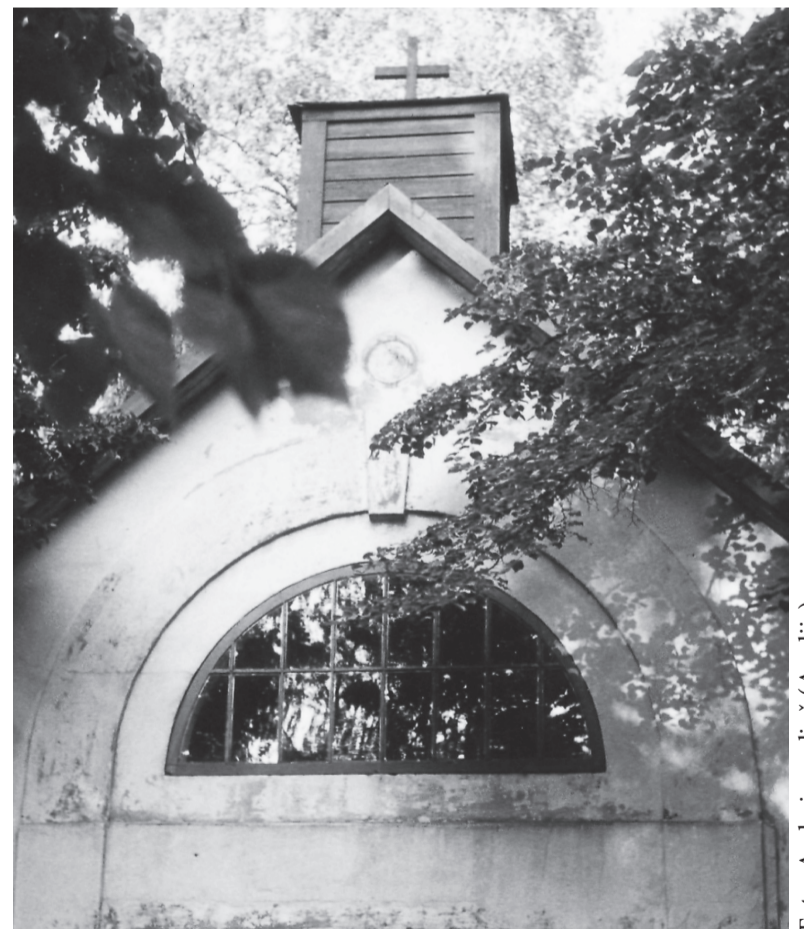
Vectēvs - mūrnieks Miķelis Ozoliņš (1872-1952), sākotnēji Ozols, tad Ozols-Ozoliņš (!), kā



Jānis Alberts Ozoliņš, Ādažu pagasta ziņnesis, 1921. gadā. Aizmugurē pagastmāja



Top pamati Ādažu kapličiai. Mūrnieks Miķelis Ozoliņš ar Edis Puriņu. 1930. g.? Foto amatieris: Ludvigs Drēziņš.



Ādažu kapliča 1974. gadā

diplomdarbu Ādažu kapos netālu no baznīcas 1920. vai 30. gadā (?) uzcēla kapliču, kas, skaisti izremontēta, stāv vēl šodien. Diemžēl tēva māsa mūrnieka diplomu ielika vectēva zārkā. **Būtu jāmeklē apstiprinājums kapličas celšanas gadam!** Toties saglabājušās fotografijas, kuŗas vectēvs ar zelli Puriņu gatavojas pamatu likšanai.

Kādā dievkalpojumā Ādažu baznīcā (ap 1943.g.), mācītājs saaicināja bērnus pie koka sētiņas iežogotā altāra. Teikto neatceros, bet svinīgais noskaņojums pavadījis mani trimdas ceļos.

Skaudrākas atmiņas pie Ādažu baznīcas ir par 1944. gada 3. oktobri, bet šai reizei pietiek.

Baiba Alise Vītoļa,
dz. Ozoliņa

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš

svinīgā ceremonijā Melngalvju namā pasniedza akreditācijas vēstules jaunajam Latvijas Republikas ārķārtējam un pilnvarotajam vēstniekam Izraēlā **Andrim Vilcānam** (*attēlā*).



Andris Vilcāns darba gaitas Ārlietu ministrijā uzsācis 1991. gadā un sākotnēji strādājis Ārlietu ministrijas Politiskajā departamentā, veicis NVS valstu nodaļas vadītāja pienākumus, kā arī bijis Ārlietu ministrijas ģenerālinspektors. Karjēras laikā A. Vilcāns ir bijis Latvijas Republikas ārķārtējais un pilnvarotais vēstnieks Uzbekistānā, Ukrainā un Gruzijā, kā arī veicis nerezidējošā ārķārtējā un pilnvarotā vēstnieka pienākumus Ēģiptē, Kirgīzijā, Moldovā, Rumānijā un Azerbaidžānā. Iepriekš Latvijas ārķārtējā un pilnvarotā vēstnieka Izraēlā pienākumus veica vēstnieks Mārtiņš Perts.

Kamerons pauž atbalstu Latvijas dalībai OECD

Rīgā notika Ziemeļvalstu, Baltijas valstu un Lielbritānijas amatpersonu un ekspertu diskusija jeb Ziemeļu nākotnes forums.

Lielbritānijas premjermīnistrs Deivids Kamerons savā uzrunā atbalstīja Latvijas pievienošanās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (OECD), kā arī izteicās par ciešāku sadarbību valstu abpusējā tirdzniecībā.



Lielbritānijas premjermīnistrs Deivids Kamerons jau labi pazīst Mārtiņa Rītiņa pavārmākslu – 2011. gada janvārī viņš ar mūsu Mārtiņa cienastiem mīļojās Londonā, *Downing Street 10*. Ziemeļu nākotnes foruma laikā 7. martā Kalnciema kvartālā Mārtiņš Rītiņš cienāja deviņus premjermīnistrus ar ēdieniem, kas gatavoti no Latvijas labumiem

Atbildot uz jautājumu, vai Kamerons saredz atšķirības starp Latvijas un Lielbritānijas pozīcijām ES, kad viena valsts runā par izstāšanos, bet otra tieši par ciešāku pievienošanos, Kamerons atbildēja, ka ES valstis visas nevar vērtēt vienādi, "Eiropai jāklūst elastīgākai un jāsaprot, ka katra valsts rīkojas atšķirīgi. Tā, piemēram, tā ir tieši Latvijas izvēle pievienoties vai nepievienoties eirozonai."

Šis bija jau trešais šāda veida forums. Pirmo reizi tas notika 2011. gada janvārī Londonā, otru reizi – 2012. gada februārī Stokholmā.

OECD ir 1961. gadā dibināta starpvaldību organizācija, kurā apvienojušās 34 attīstītākās pasaules valstis, tostarp 21 ES dalībvalsts. Organizācija palīdz valstīm apzināt iespējamās ekonomiskās un sociālās problēmas sektoru griezumā un noteikt problēmu risināšanas stratēģijas. Organizācijas galvenais mērķis ir veicināt demokrātijas un tirgus ekonomikas principu ieviešanu un izplatīšanu, sekmējot valstu ilgtspējīgu tautsaimniecisko attīstību.

Latvija oficiāli lūdz pievienošanos eirozonai

Valdība 4. marta ārķārtas sēdē atbalstīja projektu vēstulei, kas iesniedzama Eiropas Komisijai un Eiropas Centrālajai bankai par ārķārtas konverģences ziņojuma pieprasīšanu, kas nepieciešams, lai Latvija tiktu uzaicināta pievienoties eirozonai. Ziņojumā tiks izvērtēta Latvijas ekonomikas rādītāju atbilstība noteiktajiem Māstrichtas kritērijiem. Savukārt gala lēmumu par Latvijas gatavību pievienoties eirozonai vēlāk pieņems Eiropas Padome.

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (RP) valdības kolēģas brīdināja, ka šis ir tikai tehnisks lēmums, jo priekšā vēl ir būtisks politiskais lēmums, un tas nozīmē, ka būs jāstrādā ar Eiropas valstīm, lai tās Latvijas pievienošanos atbalstītu politiski. Ārlietu ministram pievienojās arī Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*), paskaidrojot, ka Māstrichtas kritēriju izpildes ziņā mēs gan izskatāmies pārliecinoši, tomēr tas ir tikai pirmais solis. Nākamajos mēnešos viena no būtiskākajām Latvijas prioritātēm gan iekšpolitikā, gan ārpolitikā būs panākt, lai arī politiskā ziņā mums nerastos problēmas pievienoties eirozonai.

elektroniskās identifikācijas (eID) kartes un vienotu elektronisko parakstu. "Mums ir daudz dažādu pārrobežu kontaktu. Ja izveidosim vienu elektronisko identifikācijas karšu un vienu elektroniskā paraksta sistēmu, mēs nodrošināsim ciešāku sadarbību starp valstīm," teica Dombrovskis un uzsvēra, ka tas būtu vērtīgāk nekā izveidot 27 dažādas sistēmas, kas izraisa savietojamības problēmas.

Aprīlī varētu notikt Dombrovska un Medvedeva tikšanās

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*) 5. un 6. aprīlī Sanktpēterburgā piedalīsies ikgadējā Baltijas jūras reģiona valdību vadītāju galotņu apspriedē (*samitā*). Konferencēs darba kārtībā viens no galvenajiem notikumiem būs debātes par Helsinku komisijas 2007. gadā pieņemtā jūras vides aizsardzības rīcības plāna realizāciju un nacionālajiem plāniem šajā jomā.

Sanktpēterburgas apspriedē, iespējams, varētu notikt Dombrovska divpusējā tikšanās ar Krievijas premjermīnistru Dmitriju Medvedevu. Dombrovskis ir saņēmis Medvedeva ielūgumu piedalīties *samitā*. Sanktpēterburgā tas notiek tāpēc, ka Krievija šogad ir prezidējošā valsts Baltijas jūras reģiona valstu padomē. Latvija no savas puses ir izteikusi vēlmi panākt abu valstu premjeru divpusējo tikšanos.

Par SAB direktoru virzīs bijušo ģenerālprokuru Maizīti

Nacionālās drošības padome nolēmusi Satversmes aizsardzības biroja (SAB) direktora amatam virzīt Valsts prezidenta padomnieku nacionālās drošības jautājumos, bijušo ģenerālprokuru Jāni Maizīti. Par SAB direktora apstiprināšanu būs jālemj Saeimā.

Pašreizējais SAB direktors Jānis Kažociņš biroju vada kopš 2003. gada 2. maija. Augstajā amatā viņš tika apstiprināts divus termiņus pēc kārtas. Šā gada 2. maijā Kažociņam beigsies pilnvaru termiņš, bet trešo reizi viņš uz šo amatu nolēmis nekandidēt.

Satiksmes ministra amatā apstiprināts Anrijs Matīss

Satiksmes ministrs Aivis Ronis pirms mēneša paziņoja, ka viņam dažos jautājumos ir izveidojušās viedokļa atšķirības gan ar valdības koalīciju, gan opozīciju, un, lai noņemtu spriedzi koalīcijā, viņš pieņēmis lēmumu aiziet no darba valdībā. Ronis turpināja darbu līdz 1. martam.



Saeima ārķārtas sēdē satiksmes ministra amatā apstiprināja līdzšinējo Satiksmes ministrijas valsts sekretāru Anriju Matīsu (*attēlā*). Par Matīsu nobalsoja 73 deputāti, pret – 12, nebalsoja trīs tautas kalpi.

Par Matīsu balsoja arī **Reformu partijas** frakcijas deputāti, lai gan iepriekš bija izteikuši iebildumus pret paredzēto Matīsa ieviešanas kārtību – ar opozīcijas deputātu atbalstu. Līdz ar Nacionālās apvienības frakcijas iebildumiem koalīcijas balsu Matīsa apstiprināšanai nepietiktu.

Rīgas domei publiski jāatvainojas

Daugavas Vanagiem par lēmumu aizliegt rīkot gājēju 16. martā. Biedrība Daugavas Vanagi Latvijā un biedrība Daugavas Vanagi Latvijā, Limbažu nodaļa ar pieļaujamiem tiesā vērsās 2011. un 2012. gadā, lūdzot atcelt Rīgas domes lēmumus, ar kuriem aizliegts rīkot gājējus 16. martā.

Saskaņā ar tiesas lēmumu Rīgas domei tomēr būs publiski jāatvainojas biedrībai Daugavas Vanagi Latvijā par prettiesisko lēmumu aizliegt rīkot gājēju 16. martā, Leģionāru piemiņas dienā. Tā lēmis Augstākās tiesas Senāts. Rīgas domei uzlikts par pienākumu publicēt atvainošanas laikrakstos *Diena*, *NRA*, *Latvijas Avīze*, *Telegraf*, *Čas*, *Vesti šodien* par prettiesisko Rīgas pilsētas izpilddirektora 2011. gada 8. marta lēmumu. Ar otru AT Senāta rīcības sēdes lēmumu stājas spēkā Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu nama 2012. gada 12. decembra spriedums, ar kuriem Rīgas domei uzlikts par pienākumu publiski atvainoties biedrībai Daugavas Vanagi Latvijā, Limbažu nodaļai par prettiesisko Rīgas domes izpilddirektora 2012. gada 7. marta lēmumu. AT Senāta rīcības sēdes lēmumi nav pārsūdzami.

Par š.g. 16. marta sarīkojumiem lasiet kalendārā 9. lpp.

Latvijas vīzu pārstāvības līgums ar Beļģiju

martā stājās spēkā Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas un Beļģijas Karalistes Ārlietu, ārējās tirdzniecības un attīstības sadarbības ministrijas līgums par pārstāvību Šengenas vīzu izsniegšanā. Saskaņā ar šo līgumu Beļģija Latvijas vārdā izsniegs Šengenas vīzas Burundi Republikas, Kongo Demokrātiskās Republikas un Ruandas Republikas iedzīvotājiem. Pašlaik Latvija ir noslēgusi vīzu pārstāvības līgumus ar 10 Šengenas dalībvalstīm. Līgumos paredzēts, ka Latvija Šengenas vīzu izsniegšanā tiek pārstāvēta 60 dažādās pasaules vietās, bet Latvija pārstāv astoņas Šengenas līguma dalībvalstis kopumā astoņas Latvijas pārstāvības ārvalstīs.

Īrijā atjauno latvieša Konrāda Pētersona atdusas vietu

1. martā Latvijas vēstnieks Īrijā Pēteris Kārlis Elferts kopā ar latviešu biedrības Īrijā pārstāvjiem sakopa latvieša Konrāda Pētersona atdusas vietu Ātijas pilsētas kapos, Īrijā. Konrāds Pētersons bija Kilberijas kūdras fabrikas

direktors, zinātniskā centra *Bord na Móna* pētnieks un slavenā Dublīnas pipju meistars, latvieša Kārļa Pētersona brāļadēls.



Pēc mērķtiecīgiem meklējumiem 2012. gada jūnijā K. Pētersona kapavieta tika atrasta, un uzraksts uz kapa plāksnes bija gandrīz nesalasāms. Šobrīd plāksne (*attēlā*) ir atjaunota, un uz tās skaidri ir rakstīts, ka Ātijas kapos atdusas latvietis, kas ir dzimis Rīgā.

Pēc talkas advokāts, Ātijas pilsētas iedzīvotājs Frenks Tefe (*Frank Taaffe*) parādīja māju, kurā dzīvojis K. Pētersons.

Latviešu filma piedzīvo pirmizrādi Kanadā

Kanadas galvaspilsētā Otavā 8. februārī pirmizrādi piedzīvoja Latvijā dzimušā vācu režisora Aleksandra Hāna veidotā spēlfilma "Monsieur Tauriņš". Latviešu filma tika demonstrēta Baltijas un Ziemeļvalstu filmu festivāla *Bright Nights* jeb „Gaišās nakts” ietvaros.

Bright Nights festivālu rīko Baltijas valstu un Ziemeļvalstu vēstniecības Kanadā sadarbībā ar Kanadas Filmu institūtu un Kvebekas filmu institūtu *Cinémathèque*. Festivāls notiek trešo gadu; tas tradicionāli tiek rīkots divās pilsētās – Otavā un Montreālā. Filmas „Monsieur Tauriņš” pirmizrāde Montreālā paredzēta 9. martā. Latvijas vēstniecība sirsnīgi pateicas filmu studijai *Visio* par atsaucību un veiksmīgo sadarbību filmas „Monsieur Tauriņš” izrādīšanā Otavā un Montreālā.

Hokejists Kaspars Daugaviņš viesojas vēstniecībā



Latvijas vēstnieks Kanadā Juris Audariņš (pa kr.) un vēstniecības Kanadā darbinieki tikās ar NHL kluba *Ottawa Senators* uzbrucēju Kaspuru Daugaviņu (otrais no labās) (Foto: Latvijas vēstniecība Kanadā)

Kaspars Daugaviņš ir profesionāls latviešu hokejists, spēlē kreisās malas uzbrucēja pozīcijā, Latvijas hokeja izlases dalībnieks. Pašlaik viņam ir līgums ar NHL klubu *Ottawa Senators*. 2012./2013. gada NHL sezonas lokauta laikā Daugaviņš spēlēja KHL kluba Rīgas *Dinamo* sastāvā. Nesen viņš bija uzaicināts Latvijas vēstniecībā Kanadā pastāstīt par savām sporta gaitām.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Turku universitātē izstāde „Sibirijā rakstītās vēstules uz bērza tāss”

Latvijas vēstnieks Somijā Juris Bone (*attēlā*) Turku universitātē Arken centrā atklāja Tukuma mūzeja ceļojošo izstādi „Sibirijā rakstītās vēstules uz bērza tāss”. Pirms tam izstāde tika eksponēta Sagalundas mūzejā Kemiō pilsētā. Turku izstāde būs apskatāma līdz 15. martam.



Tukuma mūzejs 2010. gadā ar Eiropas Parlamenta deputātes Sandras Kalnietes atbalstu izveidoja ceļojošo izstādi „Sibirijā rakstītās vēstules uz bērza tāss”. To 2010. gadā atklāja Eiropas Parlamenta ēkā Briselē. Izstāde veidota, izmantojot 10 reālu cilvēku rakstītās vēstules uz bērza tāss. Vēstules rakstītas Sibirijā – ieslodzījumā vai spaidu darbu nometnēs un nometinājuma vietās – laikā no 1941. līdz 1956. gadam. Līdz šim izstāde bijusi apskatāma Beļģijā, Latvijā, Kanadā un Īrijā.

Stokholmā atklāta Ģederta Eliasa darbu izstāde

Latvijas vēstniece Zviedrijā Maija Manika (*attēlā*) Latvijas vēstniecībā Stokholmā 2. martā atklāja gleznotāja Ģederta Eliasa darbu izstādi. Ekspozīciju veido 18 gleznas, tostarp arī darbi no Zviedrijā dzīvojošās mākslinieces Izaabellas Cielēnas privātās kolekcijas.



Izstādi kopīgi organizēja Latvijas vēstniecība Zviedrijā, Zviedrijas Latviešu apvienība un Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas mūzejs. Šī būs jau otrā iespēja skatīt Ģederta Eliasa gleznas Stokholmā, – pirmā viņa darbu izstāde Zviedrijas galvaspilsētā notika 2008. gadā. Ar šo ekspozīciju beidzas Ģederta Eliasa 125. dzimšanas dienas atceres izstāžu cikls, kurā ietvaros latviešu glezniecības vecmeistara darbi tika izstādīti arī Jelgavā, Rīgā, Tallinā un Francijas pilsētā Ruelmalmezona (*Rueil-Malmaison*).

Prezidents situāciju koalīcijā salīdzina ar „Nāves ēnu”

Valsts prezidents Andris Bērziņš intervijā LNT raidījumā *900 sekundes* šābrīža situāciju valdības koalīcijā salīdzināja ar Rūdolda Blaumaņa romānu „Nāves ēna”. Prezidents tomēr pauda cerību, ka

partijas var „uzpūst vēju, lai tas ledus gabals nokļūst cietzemē vēl pietiekami liels”. Koalīcijā notiekošo Bērziņš vērtēja kā nelogiķi, taču pieļauj, ka to ietekmē vēlēšanu tuvums. Prezidents aicināja koalīcijas partijas izvērtēt situāciju un tās nopietnību un darīt darbus, nevis meklēt vieglākos veidus, kā gūt sev islaicīgu popularitāti.

Ekonomiste: Latvija martā izpildīs Māstrichtas kritērijus

Pēc Swedbank vecākās ekonomistes Lijas Strašunas (*attēlā*) prognozēm Latvija martā izpildīs Māstrichtas kritērijus. Divpadsmit mēnešu vidējā inflācija Latvijā būs starp trīs zemākajām Eiropas Savienībā (ES) pēc Zviedrijas un Grieķijas. Valdības procentu likmju kritērija aprēķināšanai tiks izmantoti Zviedrijas un Latvijas rādītāji, un mūsu valsts izpildīs arī šo kritēriju.



Šogad janvārī gada inflācija Latvijā - 0,6% - bija trešā zemākā gada inflācija ES pēc Grieķijas, kam bija 0%, un Portugales, kur gada inflācija bija 0,4%.

Divi Latvijas karavīri dodas uz Libēriju

Divi Nacionālo bruņoto spēku virsnieki devušies uz Afrikas valsti Libēriju, lai sadarbibā ar ASV karavīriem sāktu Libērijas bruņoto spēku virsnieku centrālizētas apmācību sistēmas izveidi. Līdz šim Latvijas un ASV karavīri veica tikai Libērijas bruņoto spēku instrukturā apmācību.

Latvijas un ASV Mičiganas Nacionālās gvardes pārstāvji vadīs apmācību kursu Libērijas armijas virsniekiem, lai nodotu pieredzi apmācību sistēmas izveidē un apmācību plānošanā, kā arī virsnieku sagatavošanā nākotnes karavīru apmācībai.

Lietuvā iznākusi latviešu mūsdienu dzejas antoloģija

Lietuvas Rakstnieku savienības izdevniecība (*Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla*) laidusi klajā latviešu mūsdienu dzejas antoloģiju „Pavasaris būs kā vienmēr” (*Pavasaris bus kaip visuomet*). Antoloģiju sastādījusi un atdzejējusi lietuviešu dzejniece un literātūrzinātniece Ērika Druņģīte (*Erika Drungytė*).

Grāmatā iekļauti Latvijas neatkarības laikā tapušie 16 latviešu rakstnieku dzejoļi, kuŗi atspoguļo pašreizējo situāciju latviešu dzejā,



atšķirīgās iezīmes un tendences. Antoloģijā pārstāvēti dažādu paudžu dzejnieki, sākot ar klasiķiem Uldi Bērziņu un Leonu Briedi un beidzot ar jaunajiem talantīgajiem autoriem Arvi Vigulu un Arti Ostupu.

Rīgā uzstāsies Lana del Reja

Pēdējā gada spožākā popmūzikas sensācija un viena no visvairāk pieprasītajām mūziķēm Lana del Reja (*attēlā*) 14. jūnijā uzstāsies *Arēnā Rīga*.



Noslēpumainā dziedātāja, īstajā vārdā Elizabete Grānta, ir viena no šī brīža populārākajām amerikāņu alternatīvās popmūzikas atskaņotājām. Apburot un savīņojot teju visu pasauli, Lana dej Reja apvieno blūza, soula, indi un džeza mūzikas skanējumu ar pašas sacerētiem dziesmu tekstiem, kas atspoguļo mūziķes visdziļāk apslēptās emocijas un izjūtas. Mākslinieces mūzikālās karjēras sākumi meklējami Bruklinas nelielajos klubos un bāros. 2011. gadā tika izdots viņas pirmais singls *Video Games*. Šis singls iekļauts Lanas del Rejas 2012. gada albumā *Born To Die*. Mūziķes debijas albums pārdots vairāk nekā četru miljonu tirāžā. Dziedātāja saņēmusi arī vairākas svarīgās mūzikas balvas.

Pārdod Padega grafiku „Hallo, Bebi!!!”

Klasiskās mākslas galerijas „Antonija” rīkotajā mākslas darbu izsolē par 8500 latiem izdevies pārdot Kārļa Padega grafiku „Hallo, Bebi!!!”.

Galerijas „Antonija” direktors Norberts Sarmulis norāda, ka šis ir jauns rekords Latvijā grafikas



mākslā, jo līdz šim nevienam grafikas mākslas darbu nav izdevies pārdot par tādu summu. Padega darba „Hallo, Bebi!!!” izsoles sākmucena bijusi 5000 latu.

Latviešu grafika un gleznotāja Kārļa Padega 1934. gada darbu „Hallo, Bebi!!!” var uzskatīt par labāko viņa grafikas darbu.

Pauls un Anča zaudē Satversmes tiesā

Satversmes tiesa (ST) pieņēmusi Raimondam Paulam un izdevniecības *Žurnāls Santa* līdzīpašniecei Santai Ančai, kā arī vēl vairākiem cilvēkiem nelabvēlīgu spriedumu sūdzībā par *Latvijas Krājbankas* maksātnespējas situācijas risinājumu. Pieteikuma autori vērsās ST, jo viņu ieskatā tiek pārkāptas viņu tiesības lemt par savu īpašumu un rīkoties ar to. Sūdzības iesniedzēji ST norādīja, ka prētrunā ar Satversmē garantētajām tiesībām ir kārtība, kādā tiek atmaksāti atgūtie līdzekļi.



Zaudētais nav atgūstams – skumīgi bija spiesti secināt Raimonds Pauls un Santa Anča

Savukārt ST ieskatā sūdzības autoru zaudējums nav tik liels kā sabiedrības ieguvums no akceptētā *Krājbankas* maksātnespējas risinājuma.

Zirga gaļas skandals veļas pāri Eiropai

Eiropā vērsās plašumā februāra vidū radies zirgu gaļas skandals. Iepakojuma marķējumā uzrādītajai liellopu gaļai pievienoto zirga gaļu pirmie konstatēja atbildīgie dienesti Lielbritānijā, kur to atklāja lazanjā un burgeros. Tagad zirga gaļas skandals pārņēmis jau vairāk nekā 12 Eiropas valstīs un lūcis vairākiem ražotājiem atsaukt savus produktus no tirdzniecības vietām.

Eiropas Komisijas Ātrās brīdināšanas sistēmā izskanēja paziņojums, ka Vācijas pārtikas apriņķa uzraugošā kompetentā iestāde firmā Latvijas SIA *Kuršu zeme* ražotajos liellopu gaļas konservos laboratoriski ir konstatējusi pievienoto zirga gaļu. Savukārt Lietuvas Pārtikas un veterinārā dienesta izplatītajā paziņojumā teikts, ka zirga gaļa konstatēta *Kuršu zemes* ražotajos sautētās liellopu gaļas, sautētās cūkgaļas un liellopu gaļas tūristu brokastu konservos, kas tiek izņemti no veikalu plauktiem. Uz to reaģēja arī tirdzniecības uzņēmums *Maxima*, kam ir veikalu tīkli Lietuvā un Latvijā (141 veikals). Arī tirdzniecības uzņēmums *Rimi* izņem no veikalu apgrozības *Kuršu zemes* ražotos gaļas konservus. Latvijas



Foto: Jānis Briedis

Latvijā pērn kautuvēs nonākuši 400 zirgi

PVD uzņēmumā veic pārbaudi, lai noskaidrotu, kur iegūta konservos izmantotā zirga gaļa un kāpēc šī informācija nav norādīta produktu marķējumā. Uzņēmumam uzdos konkrēto produkta partiju atsaukt no tirdzniecības.

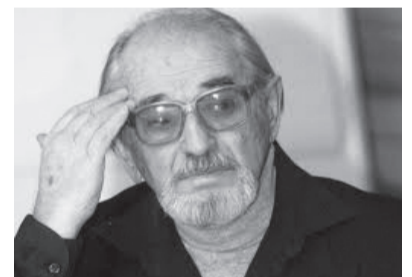
Arī gaļas izstrādājumu ražošanas uzņēmumā SIA *Forever* visos desmit PVD ņemtajos gatavās produkcijas un izejvielu paraugos akreditētā *Eurofins/GfA* laboratorijā Vācijā konstatētas zirga gaļas pazīmes, lai gan marķējumā tā nebija norādīta. Līdz ar to lielākie veikalur tīkli Latvijā sākuši ierobežot vai pilnīgi pārtraukti šīs firmas ražoto produktu tirgošanu.

Zirga gaļas izmantošana pārtikas produktu ražošanā nav aizliegta, taču tam jābūt atspoguļotam marķējumā. Latvijā pērn uz sertificēto kautuvi *Aibi* aizvesti 400 zirgi. Salīdzinājumā ar citām valstīm tas nav liels skaits.

Lietuvas teritorijā ir sertificēta lopu kautuve, kurā gada laikā nokauti 160 zirgi. Gaļa tiek eksportēta uz Itāliju.

Miris Latvijā dzimušais kinorežisors Hercs Franks

Astoņdesmit astoņu gadu vecumā miris Latvijā dzimušais kinorežisors Hercs Franks. Viņa slavenākais darbs ir kopā ar Juri Podnieku uzņemtais īsfilma „Vecāks par 10 minūtēm”.



Hercs Franks saņēmis neskaitāmus dažādu kinofestivālu apbalvojumus. 2011. gadā par mūža ieguldījumu kino mākslā, Latvijas dokumentālā kino skolas izveidē un tās starptautiskās pazīstamības veicināšanā Frankam tika pasniegts Triju Zvaigžņu ordenis. Herca Franka labākie darbi pieder pasaules dokumentālistikas klasiķiem – no cilvēka dzimšanas brīnuma līdz slepkavībai. Herca Franka filmografijā ir vairāk nekā 80 filmas.

Franks lasījis lekcijas daudzās pasaules kino skolās. Līdztekus kinorežijas un mācībspēka darbam viņš uzrakstījis daudzus publicistiskus rakstus un divas grāmatas – „Ptolemaja karte. Kinodokumentālista piezīmes” (1975) un „Uz sliekšņa atskaties. Dažādu gadu publikācijas” (2009).

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

“Ceturtais varas” ietekme

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS



Legislative, executive, judiciary: šim jau senajā Romā kodificētajām trīs varām - mūsdienu izpratnē parlamentam, valdībai un tiesām - kopš 19. gadsimta beigām pievienojusies “ceturtais vara” - prese. Pēc Otrā pasaules kara prese bieži vien ietekmējusi ne tikai sabiedrisko domu, bet arī politisko notikumu gaitu. Pietiek pieminēt divu *Washington Post* žurnālistu lomu, liekot ASV prezidentam Niksonam atkāpties no amata, 1962. gadā par “nodevību” apsūdzētā žurnāla *DER SPIEGEL* izdevēja Augšteina attaisnošanu, kas iezīmēja vārda brīvības triumfu Rietumvaldījā, kā arī 1968. gada studentu nemierus turpat, kad demonstranti grasījās nodedzināt bulvārlapas *BILD* redakcijas mitekli.

Patlaban Latvijā vairs negruzd, bet gandrīz vai kvēlo karš, ko *Neatkarīgā Rīta Avīze (NRA)* pietiekusi nedēļrakstam *IR*. Vienkāršojot var teikt, ka “lembergistiem” (*NRA*) krent rietumnieciski liberālā *IR* augšupeja, un ar dažu dienu atstarpi birst žultainu uzbrukumu krusa: 17. janvārī Rītums Rozenbergs - “Kas ir žurnāla *IR* patiesie īpašnieki?”, 21. janvārī Māris Krautmanis - “Sorosa sapņa piepildījums”, 22. janvārī Rītums Rozenbergs - “Advokāti: *IR* izdevēji vēlējušies slēpt finansējumu”, 28. janvārī Bens Latkovskis - “Ideoloģiskie rupori”, 4. februārī Uldis Dreiblats un Rītums Rozenbergs - “Žurnālā *IR* valda “A grupas” akcionāri”. *IR* kļūst par nozīmīgu faktoru Latvijas sabiedriskajā dzīvē, un tas “besi” *NRA* saimnieku(s).

Par istu žults izplūdumu izvērties Bena Latkovska raksts *NRA* 25. februāra numurā (“Patiesības monopola atgriešanās LTV”). Citēsim: “Kas ir Tjarve? Šobrīd viņš pirmām kārtām ir Latvijas ārvalstu kapitāla (kas tas tāds? - *F.G.*) intereses aizstāvošā žurnāla *IR*

galvenās redaktore Nellijas Ločmeles vīrs (..) *IR* ir viens no Latvijas politizētākajiem preses izdevumiem ar boļševistiski kareivīgu retoriku (..) Šī ģimenīte pārstāv kādu šauru, bet ļoti mērķtiecīgu grupējumu, kuŗu Latvijā pieņemts dēvēt par sorosiešiem.” Un tā tālāk...

Varam teikt, ka suņi rej, bet karavāna iet tālāk: 17. janvārī žurnāls *IR* atklāja jauniešu atbalsta programmu “*IrPalīgs*”, kuŗas ietvaros 11. klašu skolēniem no dažādām Latvijas skolām tiks piemēlēti “*IrPalīgi*” - vidusskolēnu mentori, kuŗi palīdzēs jauniešiem saprast viņu nākotnes vēlmes un iespējas.

Un publicistikas jomā *IR* nāk klajā ar tādiem meistardarbiem kā 23. februārī publicētais Aivara Ozoliņa raksts “*Trakais Jākobsons un uzlauztais Ušakovs*”. Tā ir patiesa Latvijas pamattautas interešu aizstāvība, lai nu šo žurnālu apsaukā, kā grib.

No Daugavas lejteces paraudzi-

simies uz Vidusjūras austrumkrastu, kur brāzmo daudz dedzīgāks avižu karš.

Yediot Ahronot ir lielākais Izraēlas laikraksts, kuŗa metiens darbības dienās ir 300 000, piektdienās (nedēļas nogalē) 600 000 eksemplāru. Avīzes nosaukums latviski būtu *Jaunākās Ziņas*, un zināmas paralles ar Benjaminu pirmskaŗa avīzi ir saskatāmas. Šis Telavivas laikraksts ir ģimenes īpašums, un tā tagadējais izdevējs Arnons Mozess ir dibinātāja mazdēls. Koncernam pieder arī Izraēlas televīzijas Otrais kanālis un kabeļu TV firma HOT. Avīzes politiskais virziens ir centriskais, laikraksts sniedz plašu, vispusīgu informāciju un kļuvis par istu tautas avīzi.

Un, lūk, 2007. gadā Izraēla sāka ielās un laukumos izdalīt **par brīvu** jaunu dienas avīzi *Israel Hayom (Izraēla šodien)*. Šis lielais, bagātīgi ilustrētais laikraksts tiek stūrēts “no aizjūras”: tā iniciators un financētājs ir žīdu izcelsmes amerikāņu miljardieris Šeldons Adelsons, kam pieder spēļu zāles gan Lasvegasā, gan Ķīnā - Makao brīvzonā. Viņš ir sens Izraēlas premjērministra Benjaminā Ne-

tanjahu draugs un šo Telavivas avīzi dibinājis, lai “nestu masās” Netanjahu un viņa partijas viedokli. *Israel Hayom* metiens darbības dienās pārsniedz *Yediot Ahronot* metienu, un var saprast, ka Arnonu Mozesu šī visai negodīgā konkurence padara vai traku.

Izraēlas Knesetā (parlamentā) reiz jau tika iesniegts priekšlikums - ar likumu aizliegt izplatīt avīzes bez maksas, bet tas nerada atbalstu.

Pagājušā gada decembrī, kad Izraēla izvērsās vēlēšanu kampaņa, *Yediot Ahronot* diendienā kritizēja premjēru Netanjahu, atbalstot savu ilggadējo slejinieku Jairu Lapidu, kuŗa partija, kas aizstāv vidusšķiras intereses, vēlēšanu iznākumā ieguva 19 mandātus, kļūstot par otro lielāko frakciju.

Kad rakstu šis rindiņas, Izraēla turpinās smagas un grūtas sarunas, mēģinot sastiegt rīcībepējīgu koalīciju, un Arnons Mozess nozvērējies, ka panākšot Netanjahu krišanu - ja ne šoreiz, tad tuvākajā nākotnē. Šāda apņemšanās nav ar vieglu roku ņemama - demokrātiskā valstī prese ir spēks.

Franks Gordons

Patiesības skaudrais stāsts



Labklājības ministrija nākusi klajā ar ziņojumu „Pārskats par bērnu stāvokli Latvijā 2011. gadā”. Šokējoša ir ne tikai atziņa, ka Latvijā caurmērā 45 procenti bērnu vecumā līdz 15 gadiem cieš no materiālās nenodrošinātības, skarba ir arī ministrijas paustā patiesība, ka nabadzība kļūst aizvien dziļāka un iedzīvotāju materiālais stāvoklis joprojām pasliktinās. Nabadzības riskam pakļauto bērnu īpatsvars Latvijā 2011. gadā bija trešais lielākais starp ES valstīm.

Ministrijas ziņojums pārsteidza nevis tāpēc, ka tajā minētie skaitļi un fakti ir tik skarbi, bet gan tāpēc, ka visu laiku valdība runā par veiksmes stāstu un arī Labklājības ministrija ir apgalvojusi, ka trūcīgo cilvēku skaits samazinās, ka viss pamazām iet uz labo pusi. Publiskajā telpā gan ir izskanējuši viedokļi, ka nabadzīgo skaits samazinās tāpēc, ka cilvēki aizbrauc no Latvijas vai gluži vienkārši nomirst. Tāpat ik pa laikam kāds ir atgādinājis, ka pēc statistikas to cilvēku skaits, kuŗi nonākuši zem nabadzības sliekšņa, samazinās, jo samazināties arī nabadzības riska sliekšnis jeb, citiem vārdiem sakot, ir mainīti kritēriji, pēc kuŗiem šis sliekšnis tiek noteikts. Tomēr ministrija visu laiku „varonīgi” ir turējusies pie apgalvojumiem, ka viss pamazām kļūst labāk un neapmierināti lielākoties ir sliņķi un pabalstu diedelētāji.

Kāpēc pēkšņi tādas atklāsmes no ministrijas puses? Vai tāpēc, ka patiesību vairs nav iespējams noslēpt un ka šogad ir pašvaldību, bet nākamgad - Saeimas vēlēšanas? Ja rūpīgi seko tam, ko dara labklājības ministres par-

tija *Vienotība*, un pašas ministres izteikumiem un rīcībai pēdējā gada laikā, tad diezgan nepārprotami izskatās, ka ministre pošas uz premjēra krēslu pēc nākamajam Saeimas vēlēšanām. Un, protams, tāpēc ir pēdējais laiks „nostāties tautas pusē”, nevis nemētīgi apgalvot, ka viss ir labi un būs vēl labāk.

Labklājības ministrija ir sagatavojusi priekšlikumu - līdz 2013. gada 15. martam vairākām ministrijām jāiesniedz Labklājības ministrijai savi priekšlikumi problēmu iespējamam risinājumam. Priekšlikumi tiek gaidīti no Veselības ministrijas, Iekšlietu ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Tieslietu ministrijas un Satiksmes ministrijas. Pirmajā brīdī tam var tikai piekrist, jo nabadzība un atstumtība tiešām nav tikai vienai atsevišķai ministrijai risināms jautājums. Starp citu, pagājušā gada oktobrī tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS veica aptauju, kā iedzīvotāji paši vērtē naudas daudzumu savos maciņos.

Saskaņā ar pašvērtējumu tikai 14% iedzīvotāju varētu tikt uzskatīti par turīgiem, - viņiem pietiek naudas gan pārtikai, gan apģērbam, gan ilgtermiņa lietošanas preču iegādei. Vairāk nekā trešdaļa būtu uzskatāmi par ļoti trūcīgiem, jo ir atzinuši, ka naudas nepietiek pat pārtikai (10%) vai arī ka līdzekļu pārtikai pietiek, bet apģērba iegāde rada finančiālas grūtības (28%). Vēl interesanti ir pieminēt Eiropas Parlamenta (EP) deputātes Ineses Vaideres ziņojumu par finanču un ekonomiskās krīzes ietekmi uz cilvēktiesībām, ko EP Ārlietu komiteja pieņēma ar lielu balsu vairākumu. „Nereti ekonomika un tirdzniecība tiek skatītas no-

šķirti no cilvēktiesībām. Ekonomikas atveseļošanas pasākumi bieži balstās vienīgi uz makroekonomiskiem un fiskāliem apsvērumiem. Taču krīzes radītās ekonomiskās un sociālās problēmas tiešā veidā ietekmē vismazāk aizsargāto sabiedrības grupu cilvēktiesības,” skaidro Vaidere. Tiesa, ziņojumā galvenā uzmanība pievērsta jaunattīstības valstīm un vismazāk attīstītajām valstīm, bet secinājumi ir attiecināmi arī, piemēram, uz Latviju, jo nav tā, ka vieniem nabadzība ietekmē viņu tiesības, bet uz otriem tas galīgi neattiecas.

Tātad ko piedāvā pati Labklājības ministrija? Februāra vidū notika šīs ministrijas rīkota diskusija par gados vecāku cilvēku konkurētspēju un iekļaušanos darba tirgū. Kā zināms, statistika liecina, ka cilvēki vecumā virs 50 gadiem ir viena no bezdarba riskam visvairāk pakļautajām iedzīvotāju grupām. Pirmspensijas vecuma bezdarbnieku īpatsvars kopējā bezdarbnieku skaitā pieaug - 2010. gada 4. ceturkšņa beigās tas bija 10,5%, 2011. gada 4. ceturkšņa beigās - 12,3%, 2012. gada 4. ceturkšņa beigās - 13,4%. 2012. gada novembrī beigās lielākajā reģistrēto bezdarbnieku skaitā bija bezdarbnieki vecumā no 45 līdz 54 gadiem - 30 406 bezdarbnieki, tātad 29,1% no kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaita, savukārt vecuma grupā virs 55 gadiem - 20 670 cilvēku.

Kopumā pareizas frazes - ka jāatbalsta, jāiesaista un jāpiesaista Eiropas fondu nauda, lai risinātu šo jautājumu. Neko būtisku diskusijā atrast neizdevās. Latvijā tik bieži daudzina tā pārkalificācija neko daudz nedod, jo gadu gadiem bezdarbnieki tiek apmācīti par pavāriem, šuvējiem, frizieriem, manikīrēm - varētu domāt, ka esam kļuvuši par pavāru

un frizieru lielvalsti, kuŗa uz katriem desmit iedzīvotājiem ir pa vienam pavāram, frizierim un šuvējam. Jā, cilvēki tiek apmācīti arī darbam ar datoru, tiek mācītas valodas, bet darbu tas nepalīdz atrast. Palūkojos tīmeklī, kādu darbu cilvēkiem piedāvā manā dzīvesvietā, skaistajā Vidzemes pilsētā Cēsis. Tiek meklēti palīgstrādnieki, traktorists, autoatslēdznieki, zāģētājs, galdnieks, slaucēja, mežstrādnieki... Diez vai šie darbi tā īsti būs pa plecam cilvēkam pirmspensijas vecumā, un arī sievietēm šis darbu saraksts galīgi neder, ja nu vienīgi slaucējas darbs.

Otrs lielais jautājums, protams, ir par to, kā cilvēks lai nokļūst līdz darbavietai, jo bezdarbnieki dzīvo ne tikai pilsētās un darba piedāvājumi sameklējami ne tikai pilsētās. Personisko automašīnu nav ļoti daudz, turklāt ar nelielajām Latvijas algām un dārgo degvielu cilvēki nemaz nevar atļauties katru dienu braukāt ar auto. Labklājības ministrija gan no šī gada sāk t.s. reģionālās mobilitātes pasākumu „Darbs Latvijā”, un tas nozīmē, ka šogad 350 cilvēki, kuŗi atraduši darbu tālāk par 20 km no mājām, 4 mēnešus varēs no ministrijas saņemt pabalstu transporta izdevumiem segšanai regulāriem braucieniem no deklarētās dzīvesvietas uz darbavietu un atpakaļ un mājokļa izes izdevumu kompensācijai, ja nav iespējams (vai ir samērā neizdevīgi) katru darba dienu braukt uz darbavietu un atpakaļ. Droši vien 350 cilvēki 4 mēnešus tiešām jutīsies ja ne laimīgi, tad vismaz uz brīdi paglabušies no izmisuma. Grūti gan teikt, ko viņi darīs pēc tam, jo ceļš no darba līdz mājām četru mēnešu laikā ne īsāks, ne arī lētāks nekļūs.

Kopumā, pavērojot ministrijas plānus, jāteic - kaut kas darīts tiek, nevar sacīt, ka valda galigs

tukšums un klusums, tomēr tie ir tikai virspusēji ielāpiņi, kas varbūt izskatās koši un jauki, bet nemaina stāvokli, ka Latvijā lielākoties ir atrodami maz apmaksāti un maz kvalificēti darbi, kuŗos darba devēji, protams, daudz labprātāk pieņem gados jaunākus cilvēkus. Aptaujas vēsti, ka par došanos darbā uz ārzemēm domā 48 procenti Latvijas iedzīvotāju. Protams, ne visi, kas par to domā, aizbrauks, tomēr rodas jautājums, kas ar mums notiks.

Nupat darbā uz Holandi devās kāds mans paziņa, kam Latvijā darbu atrast neizdevās, kaut viņš bija gatavs strādāt arī par krāvēju lielveikalā. Diemžēl viņa vecums ir „piecdesmit ar astīti”. Lieki teikt, kas paziņam ir ne tikai augstākā izglītība, bet arī zinātniskais grāds bioloģijā un pietiekami plašs prasmju klāsts. Viņš tagad strādā Holandē lielā kosmokrūmu un skujuņu audzētavā, pareizāk sakot, audzētavas filiālē, kas komplektē pasūtītajumus. Vaicāts par nākotnes plāniem, paziņa sacīja, ka atgriezies nedomā, jo Holandē viņš ir cilvēks, kuŗam ir ne tikai pienākumi, bet arī tiesības. „Piecdesmit ar astīti” šobrīd Latvijā ir kā nāves spriedums un prasmēm, izglītībai un vēlmei strādāt nav lielas nozīmes.

Skumjāka ir atziņa - pagaidām vēl nešķiet, ka varu patiesi interesēties, kas notiek ar Latvijas cilvēkiem. Protams, vairs nav iespējams izlikties, ka viss ir vislabākajā kārtībā, jo pārāk daudzi skarbie dzīvesstāsti ir kļuvuši plaši zināmi arī ārpus Latvijas un patiesos skaitļus nevar bezgalīgi „apvārtīt” puspatiesībās. Vara ir spiesta sākt kustēties. Domāju, ka gan šī, gan nākamā gada vēlēšanas ir iespēja piespiest amatvīrus un amatsievas sākt nopietni „dancot”, nevis dancošanu tēlot.

Sallija Benfelde

IMANTU ZIEDONI PIEMINOT

Atceros...

Pēc ilgstošas lūgšanās no visām Amerikas pusēm Sakaru komiteja beidzot palaida lielo Imantu Ziedoni. Bet ne jau vienu. Viņam piekomandēja latgalieti Anatoliju Baranovski, vīru, kurš teicās esam žurnālists. Tāpat kā iepriekšējos braucējus, Latviešu draudzes namā Ziedoni neielaida. Sagaidīju lielāku ļaužu pieplūdumu nekā parasti, tāpēc šoreiz sarīkoju viņam dzejas vakaru kādā amerikāņu baznīcā.

Ziedonis: "Esmu visādos apstākļos savu dzeju lasījis, bet šī ir pirmā reize, kad no kanceles."

Apmeklētājos bija visi šejienes gara un kultūras darbinieki. Iztrūka tikai vietējo Daugavas Vanagu aktivistu, draudzei un mācītājam Ernstsonam tuvu stāvošu personu un korporāciju locekļu. Bet mēs - Zinaīdas Lazdas fonda darbinieki - bijām to jau paredzējuši.

Sekojošās vakariņās dārgā restorānā ar skatu uz Sanfrancisko centra "Vienības laukumu" Ziedonis kļuva filozofisks:

"Tāpat kā tu, esmu labu laiku pētījis to, ko sauc par latviešu dabu. Un esmu nācis pie secinājuma, ka vistīrākā veidā latvieša



Imants Ziedonis un Ilona Staprāne priecājas par zaļo jaunību... Aizvadītā gs. 70.- to gadu vidus

daba parādās, ja to izceļ no ierastās latviskās vides – kā jūs te, svešumā."

Žurnālistam Baranovskim pa visu Sanfrancisko apciemojuma laiku nebija nekā, ko teikt, un man radās iespaids, ka arī Ziedonis viņu lielā mērā ignorēja. Pirms aizbraukšanas prasīju dzejniekam, kādu aspektu no pilsētas viņš vēlētos redzēt? Atbilde bija ātra un kategoriska:

"Es vēlētos redzēt to, ko man citur nerādīja, – īstu nēģeru getto!"

Aizvedu viņu uz Trešās un Palū ielas rajonu, iepriekš brīdinājis, lai

uzmanās. Bija patikami silta, saulaina diena. Ielas bija tukšas, tikai palaikam uz sarindoto mājiņu virkņu palieņiem sēdēja pa melnai sievietei ar bērnu. Salīdzinājumā ar pilsētas centru te apkārt valdīja miers. Kājām apstāigājām vairākus kvartālus. Viņš neticīgi uz mani paskatījās.

"Vai tu ar mani nejojokojies? Biju sagaidījis kaut ko tādu, ko mums rāda presē. Bet šis mājiņas, lielāko tiesu labi nokrāsotas, atgādina mūsu labākos rajonus Rīgas Jūrmalā."

Teicu, ka, neraugoties uz miera illūziju, noziegumu limenis šeit ir augsts un naktī labāk nestaigāt. Teicu - ja grib redzēt to, ko rāda jūsu presē, tad jābrauc uz Ņujorku. Atpakaļ braucot, Ziedonis vēlreiz pārprasīja, vai tikai viņš nesot manas propagandas upuris. Abi pasmējāmies. Atpakaļ braucot, teica, ka gribot redzēt manus darbus. Rādīju viņam pēdējo kļuso dabu „Medus un piens”. Tā viņam esot sevišķi tuva. Tajā brīdī neapzinājos, ka pavisam nesen viņš bija sarakstījis "Poēmu par pienu"...

Raimonds Staprāns

Ziedonis - vārdā Imants

Kaut no liela tāluma, gribas būt Imanta Ziedoņa bērnieku pulkā, nolikt pāris atmiņu ziedus. Ziedonim - vārdā Imants.

Viens no atmiņu ziediem saistīts ar bostoniešu iemīļotu dzejnieci, kultūras darbinieci, profesori Valdu Melngaili-Dreimani. Saņēmusi ziņu, ka Toronto viesojas dzejnieks Imants Ziedonis, viņa vēlā nakts stundā kāpa automobilī, lai mērotu tālo ceļu vienīgi, lai satiktos ar Imantu, pēc tam atkal tieši uz lekcijām universitātē. Tas bija jādara slepeni. Īpaši to nedrīkstēja zināt viņas tēvs. Tolaik Bostonā sprakšķēdams liesmoja naida uguns-kurs. To kūra īstenībā labi cilvēki, bet pārliecināti, ka Latvijas literāti un mākslinieki uz brīvo pasauli brauca kā čekas pakalpiņi. Savu viedokli tie gribēja uzspiest visai latviešu sabiedrībai. Dažkārt tikšanās ar Latvijas viesiem notika privātās mājās, jo sabied-

riskās telpas netika atvēlētas.

Otrs cieņu apliecināšs zieds ir saistīts ar Baibas Peteres ciemošanas Bostonā, kad viņa viesu grāmatā ierakstīja nevis sava slavenā vīra Jāņa Petera, bet gan Imanta Ziedoņa dzejas rindas:

"Es nesu ūdeni pats savās saujās, Es zinu, uz ko man jāpaļaujas".

Trešais, pats krāšņākais zieds ir Imanta Ziedoņa ieraksts mūs-māju viesu grāmatā: „Man patīk šī māja, kas turas pie dabas un cilvēciska skata aiz logiem. Acij un sirdij vajag, kur ieskrieties!”

Lai šie atmiņu ziedi izsaka patiesu cieņu ne tikai dzejniekam un vārda māksliniekam, bet vienam no dižākajiem Latvijas ozoliem, pret kurū paaudžu paaudzēm būs ko atmērīties.

Imants Ziedonis mūžam paliks mūsu tautas ziedonis, kas nenoziedēs nekad...

Ivars Galiņš

Man patīk šī māja, kas turas pie dabas un cilvēciska skata aiz logiem. Acij un sirdij vajag, kur ieskrieties!

Imants Ziedonis

Es tev dāvinu strazdu būri

Tālu Vidzemē baltā bērzā.
Tur mani sapņu strazdi ziemo.
Es tevi lūdzu: pavasārī
Aizbrauksim abi apskatīties.
(Imants Ziedonis)

Atmodas laika sākumā, 1989. gada oktobrī, pie mums uz Losandželosu, Kalifornijā, no Latvijas atlidoja jauki ciemiņi - Imants Ziedonis ar "savu garu" un savu nesalaužamo ticību Latvijai un tās labākai nākotnei. Ieva Akurātere ar Latvijas Atmodas dziesmu, ko pa slepeniem ceļiem uz komunistu okupēto Latviju viņai no mums bija nogādājis Alfrēds Stinkuls. - "Palīdzi, Dievs, visai latviešu tautai." Mēs visi priecīgi un aizkustināti to klausījāmies un dziedājām līdz. Imanta Ziedoņa dēls Raimants skandēja savu dzeju, bet mākslas fotogrāfs Gunārs Janaitis rādīja skatus no skaistās Latvijas, kā arī iemūžināja šo vienreizējo tikšanos.

"LATVIJA, MŪSU LATVIJA" - tā sauca šo vienreizīgo sarīkojumu - šo jauko tikšanās brīdi.

Imants Ziedonis vairs pie mums neatbrauks, taču viņa vērtīgie, neaizmirstamie darbi, viņa domu gaudi un dzejas rindas uz mums veļas un mūs uzrunā, un skan dziesmās ik dienu.

"Dziediet, dziediet... Dziediet, kad jums ir labi. Bet visvairāk dziediet, kad jātiek pāri nejdzībām! Dziediet..." - "Tur, kur nolikts mans mētelis, sēd mans gars! Tā vieta nav dodama citam, tā ir mana." - Imanta Ziedoņa vieta Latvijā!

Imanta Ziedoņa gars palaikam pieteica sevi šeit, tālu no Tēvzemes jau ilgus gadus pirms tam, kad Latvija atguva neatkarību. Spilgti atceros, kā jaunieši ar sa-



Imants Ziedonis Losandželosā 1989. gada februārī kopā ar Brigitu (pa kreisi) un Lolitu Ritmanēm

jūsmu skandēja viņa vārsmas 1969.gada vasarā - pirmajā Amerikas Rietumkrasta 2x2 nometnē Kolumbijas upes krastā pie Portlandes un kā Portlandes

jauniešu ansamblis „Dzintars” 1979. gadā Zviedrijā, Gotlandes salā, stāvēt Baltijas jūras krastā, sūtīja sveicienus uz Latviju - Imanta Ziedoņa vārdiem skanot:

Gaismas turētājs savai tautai

Imants Ziedonis - vai ikvienam latvietim ne vien Latvijā pašā, bet arī ārpus tās zināms vārds, jēdziens. Viņš - Dzejnieks. Viņš - Cilvēks. Slavinātais, cildinātais. Milētais. Dziļumos un augstumos tēmēdams, tajos vēries redzīgām acīm, atvērtu sirdi un prātu un bez rimas dalījies ar mums savos atradumos. Viņš reiz teica: „...bezgalība mani kārpās...”...Es esmu gaismas un tumsas izgumzītājs.”

Daudz viņam bija dots; saņemto viņš deva tālāk. Daudz no viņa tika prasīts; viņš bija pānesīgs. Viņā bija plašums un tāle, tai pašā laikā atvēršanās un

sapratne, iejutība vismazākajam, vārgākajam, pie zemes piespiestajam. Imanta Ziedoņa proza un publicistika spilgti rāda viņa, latvieša, rūpes par savas tautas dzīvošanu un izdzīvošanu. Viņš dubļuskriņķā nevairījās. Viņam bija laime savu mūžu nodzīvot paša dzimtenē, starp saviem ļaudīm, to bēdām un priekiem. Viņš bija - un arī turpmāk būs - gaismas turētājs savai tautai.

* Paldies, Imant, par gadu gaitā mums lemtajām tik labajām tikšanās reizēm un Tavu draudzību! Man paliek tās starojums.

Baiba Bičole

“Mūžu mūžos būs dziesma”...

Manā mājā ik dienu pretī raugās jau cienījamu vecumu sasniegusi skaņuplate ar izskatīgu, pajaunu vīru - Imantu Ziedoni uz vāka. Zem tā rakstīts palielam burtiem: "Epifanijas". Šo dārgumu pārvedu no Latvijas jau tad, kad tur valdīja svešas, ļaunas varas. Kad muitnieks prasīja, kas ir šis vīrs uz vāka, teicu, ka viņam gan to būtu vajadzējis zināt. Šis ir LIELS VĪRS, un, ja man netic, tad lai paprasa Raimondam Paulam un, ja tad vēl netic, - lai prasa pašam Breņņevam. Tas muitnieku pārliecināja. Viņš beidzot man atļāva vest LIELO VĪRU uz Ameriku. Palai-

kam izvelku no lielās aploksnes skaņuplati un klausos Imanta Ziedoņa ierunātās "Epifanijas."

Vidzemē vēl arvien ziemo Imanta Ziedoņa sapņu strazdi... Pavasārī brauksim tos apskatīt. Es ticu, ka tie būs stipri un veseli un mums dziedās dziesmu - dziesmu par mūsu Latviju un ticību tās skaistai nākotnei. No debesu mākoņa maliņās to varēs noskatīties un noklausīties mūsu Dizāis dzejnieks.

Imantam Ziedonim šodien sakām LIELU PĀLDIES par bagāto mantojumu, ko viņš mums dāvājis. Mums un nākamajam paaudzēm.

Andris Ritmanis

Ēriņa prom, mulsa paliek

Kaspars Zellis, *Illūziju un baiļu mašīnērija. Propaganda nacistu okupētajā Latvijā: vara, mediji un sabiedrība (1941-1945), apgāds „Mansards”, 2012. g., 368 lpp.*



Padomju okupācijas laikā Latvijā par nacistu okupāciju rakstīja daudz un ar naidu. Padomju okupanti sevi afišēja par pozitīviem, labdarīgiem mūsu atbrīvotājiem no ļaunajiem, vardarbīgajiem vāciešiem. Uzmanības pievēršanai nacistu monstriem un slepkavām vajadzēja panesamākas vai pat apsveicamas padarīt pašu komunistu neģēlības.

Trimdā ievērojamu personu autobiogrāfijās un atmiņās civiliedzīvotāju un kultūras dzīve, arī kaŗa darbība vācu laikā bijusi gana skarta, bet nacistu nelietības – jau mazāk. Tam ir vairāki iemesli. Pirmkārt, otrs komunistu okupācijas periods bija tagadējs un aktuāls, pret tā nelikumību un varas nelietīgu izmantošanu bija jācīnās ar visu gara spēku. Pretkomūnistiska cīņa būtu „atšķaidīta”, ja lielu uzmanību pievērstu nacistu briesmu darbiem, kas jau bija pagātne. Otrkārt, vācu okupācija ilga tikai nepilnus četrus gadus; ja ignorējam faktu, ka ar deminutīviem latvieši nereti izsaka mīlīgu, vācu laiku pareizāk būtu saukt par ēriņu, ne par ēru.

Padomju okupācija turpretim ieilga gadu desmitos. Treškārt, kaut gan žīdu tautības cilvēku masu slepkavības brēca pret debesīm un nekad nevar būt pietiekami nosodītas, nacistu apiešanās ar latviešu civiliedzīvotājiem kopumā bija maigāka rakstura nekā padomju režīma rīcība, īpaši jau Staļina laikā. Ceturtkārt, trimdā patvērumu rada arī cilvēki, kas bija vairāk vai mazāk sadarbojušies ar vācu okupācijas režīmu. Viņu vainu meklēšana un analīze vai jebkāda viņu siešana pie kauna staba būtu panākusi tikai trimdas kopumā solidarās sabiedrības šķelšanos.

Laiki mainījušies. Dr. hist. Kaspars Zellis, kas, Latvijai atgūstot neatkarību, nupat vēl tikai beidza Elejas vidusskolu, tagad publicējis pamatīgu pētījumu par propagandas mašīnēriju nacistu okupētajā Latvijā. Grāmata, cik noprotams, ir viņa pārstrādāta un papildināta doktora disertācija. Galvenās nodaļas veltītas propagandas institūcijām, propagandas kanāliem (presei, periodikai, grāmatām, afišām, radio, kino) un propagandas saturam. Plašs ilustratīvais materiāls.

Gados vecākajiem lasītājiem, kas no savas jaunības gadiem nacistu laiku vēl atceras, grāmata varētu arī nenest būtiski jaunus atklājumus, tomēr atmiņā tā atsauks vai domu priekšplānā uzvārdīs ne vienu vien jaunu detaļu, jaunu niānsi un rosinās pārdomas. – Vai zinājāt, piemēram, ka vairākumam vācu laika kinochroniku nav saglabājusies skaņa? Pētnieks nepasaka, kur skaņa palikusi. Vai esat padomājuši, kāpēc vācu okupācijas laikā netika izdots Hitlera *Mein Kampf* tulkojums latviešu valodā? Lūk,

tādēļ, ka vācu rases pārākuma idejas vai kolonizācijas idejas režīms okupētajās zemēs mēģinājis slēpt. Vai varat izskaidrot, kāpēc kaŗa beigu galā tik daudzus atskaņojumus piedzīvoja Lūcijas Garūtas kantāte ar Andreja Eglīša vārdiem *Dievs, Tava zeme deg!*? Pētniekaprāt, tas noticis „ne tikai mākslinieciskās augstvērtības dēļ, bet arī tādēļ, ka tā labi veidoja fonu nacistu veiktajai totālā kaŗa propagandai, mobilizējot iedzīvotājus pret pieaugušajām Sarkanās armijas atgriešanās briesmām”.

Ir vērtīgajā pētījumā arī šis un tas pretrunīgs, kā arī šis un tas, kas prasās pēc papildināšanas vai turpmākiem pētījumiem. –

191. lappusē K. Zellis parindē raksta: „Šodien var tikai minēt, vai (1941. gada) 1. jūlijā tauta izrādīja patiesu prieku par vācu armijas ienākšanu vai tā bija veikla propagandas akcija.” Turpretim 207. lappusē pamattekstā teikts: „Jāatzīst, ka iedzīvotāju lielākā daļa atceras vācu armijas ienākšanu kā atbrīvošanu. Ja arī tas tā bija, tas nebija propagandas nopelns...” Tās pašas lappuses parindē gan atkal likts manīt, ka cilvēku atmiņas par to, kā viņi jutušies vācu armijas ienākšanas dienā, varētu būt ietekmējusi **turpmāko gadu** vācu propaganda. Bet, cienīto doktor, vai tad nav ticamāk, ka cilvēki, kas 1. jūlijā vāciešus sagaidīja kā jaunus neatkarības atnesējus Latvijai un jau nedaudz vēlāk vilās, 1. jūlijā atcerēsies drīzāk ar aplami negatīvām nekā ar aplami pozitīvām atmiņām? 199. – 200. lappusē atstāstītā prof. Andrieva Ezergaila hipoteze, ka vācu kaŗavīru draudzīgā sagaidīšana Rīgā 1. jūlijā bijusi „organizēts teātris”, izskatās ļoti trausliem

diegiem šūta. Inscenēta bija krievu tanku draudzīgā sagaidīšana Rīgā iepriekšējā gada 17. jūnijā, bet ne taču 1. jūlijs!

Grāmatas pēdējā rindkopā autors raksta: „Pēc nacistu sakāves un kapitulācijas Latvijā brūno „illūziju un baiļu mašīnēriju” nomainīja cita – sarkanā. Bet tas jau ir cits stāsts, un šim stāstam nepieciešams arī cits stāstnieks.” Ir jau tiesa, ka no viena cilvēka nevar prasīt visu, tomēr kāds nieciņš komparatīvās pieejas, kāds kaut aši ieskicēts salīdzinājums ar padomju propagandas gājieniem būtu patīcis. Kaut kur gadījies lasīt, ka mūsu tauta bijusi receptīvāka, t.i., uzņemt gatavāka, Baigā gada un vācu laika propagandai tāpēc, ka tā ar propagandu, t.i., ar atsevišķu cilvēku un sabiedriskās domas forsētu ietekmēšanu, bija jau pieradusi Kārļa Ulmaņa autoritārajā laikā. Kaut gan Ulmanis neiedarbināja baiļu mašīnēriju, illūziju mašīnērija, pat ja ar pavisam citām illūzijām, darbojās gan. Arī par šo tematu daži vārdi būtu bijuši vietā.

Nodaļā par nacistu propagandas saturu izcelta antisemitisma propagandas iešana kopsolī ar pretboļševistisko propagandu. Baigā gada pieredzes rezultātā izveidojušos pretboļševistisko noskaņojumu lielā mūsu tautas daļā nacisti mācēja veikli savīt kopā ar antisemitismu, starp boļševiku un žīdu liekot tikpat kā līdzināšanās zīmi. Var jau būt, ka aiz pamatotā naida pret boļševismu atradās latviešu gara darbinieki, rakstnieki, žurnālisti un citi, kas bija gatavi iesaistīties arī pret žīdiem vērstajā nacistu propagandā. Šo tematu jau iztīrāja Ilgonis Bērsons 2006. gadā izdotā grāmatā **Auseklītis zem āmura un kāšķrusta**, no 186. lap-

puses uz priekšu. (Skat. manu recenziju *Brīvās Latvijas* un *Laika* 2008. gada 15. numurā!) K. Zellis I. Bērsona teikto turpina un papildina.

Mulsina, kādi vēlāk cienjami un trimdā savu mūžu godam līdz beigām nodzīvojuši vīri vācu laikā bijuši saistīti ar Antisemitisma institūtu, kas 1942. gadā ticis iekļauts latviešu pašpārvaldē kā Mākslas un kultūras departamenta (!!!) antisemitisma nodaļa. Viņi publicējuši antisemitiskus rakstus. K. Zellis nevirās citēt to krāšņākās vietas. (Mudinu gan lasītāju pievērst uzmanību tam, vai raksti tapuši pirms vai pēc Biķernieku meža nāves plūšanas.) Vairākus no šiem vīriem personiski pazīnu, ar dažiem izmainījos sabiedriskā darba ietvaros vēstulēm, un varu par viņiem teikt tikai visu labāko. Divi no viņiem līdz mūža beigām palika karsti bezkompromisa pretkomunisti, bet neko antisemitisku nemanīju.

Mulsa ir par to, kas viņiem vācu laikā licis ar antisemitismu sapīties. Vai tā bija jaunības trakuļība? Varbūt neprātīga ticība, ka Hitleris beigās uzvarēs? Varbūt viņi tika iemānīti, ievilināti antisemitiskajā vidē ar draudiem, ar šantāžu? Visi viņi tagad miruši, nevienu vairs nevar intervēt. Vēsturniekam, pat tik labam, kāds ir Kaspars Zellis, te nebūs iespējams nekādu atbildi dot, te drīzāk vārds būtu dodams sociālpsihologiem.

Jāpiebilst, ka K. Zella pētījumam daudz palīdzējuši divi trimdas vēsturnieki: izmantotās literatūras sarakstā īpaši bieži minēts Kārļa Kangera un Andrieva Ezergaila vārds.

Eduards Silkalns

(Turpināts no Nr. 9)
Aleksandrs Gārša

Skolā jāiet, jāmacās Atmiņu stāsts

Amerikāņi ielēca pilsētu, bet iekšā nenāca. No pakalniem tie pārredzēja visu pilsētu ielejā. Kāds „uzņēmīgs” dulls vācietis bija noorganizējis neapmācītu, pavisam jaunu zēnu vadu un mēģinājis amerikāņiem vienā kalnā uzbrukt. Tam sekoja artilērijas lietus uz tām pilsētas daļām, kas vēl nebija pārgruvešotas. Slimnicā vairs pārtikas nebija, un mēs abi ar māti gājām paņemt no Latvijas līdz paņemtās kausētu tauku kārbīņas mūsu ārstu draugu slimnicā, pilnīgi otrā pilsētas pusē. Kad skrējām pāri neapbūvētiem laukumiem vai plašākām ielām, nosvilpoja pa artilērijas zalvei. Dabūjam slēpties tuvāko māju vai to pārpaliku ieejās. Centru apgājām, jo tur pēc gaisa lieluzlidojuma vairs netika cauri. Agrākos pilsētas centra kvartālus un šaurās ielas klāja neaurejams drupu lauks. Nezinu, vai amerikāņu artilēristi no savām kalna pozīcijām redzēja, ka mēs kā skudras tālumā, ielejā, kustamies, un mērķēja mums tieši virsū vai

arī tā bija vienkārša sagaidīšanās.

Kur priekšpilsētās bija saglabājušās dārzu strēmeles, tur bija izplaukuši manis neredzēti pavašaŗa ziedi. Toreiz tos neviens neievēroja, nedz arī bija kāds, kas par tiem priecātos.

Pilsētas nomales ciemu, kuŗā patvērumu bija radis mans tēvs, pirmie pārņēma krievi, un tēvs no tā bija bēdzis ar rokassomu vien. Visi svarīgie dokumenti un līdz paņemtās palika viņa istabiņā. Kaut kur viņš bija „sagabinājis” četrīteņu rokas ratiņus. No slimnīcas viņš mūs savāca – un no dakteŗu draugu pagraba otrā pilsētas malā varējām tajos iekraut dažus tur glābjušos kofeŗus. Mani uzsēdināja kofeŗu kaudzei virsū, un devāmies tālāk. Ar pāris citām latviešu ģimenēm mēģinājām šķērsot amerikāņu līniju naktī, caur ūdens caurteku kādā uzņēmumā, jo arī pašu pilsētu tad jau bija okupējuši krievi. Mēģinājums bija nesekmīgs, kaut arī bijām tikuši pie veca beļģu karoga. Steigā de-

vāmies uz attālu pārejas punktu, kur gaidīja lielāka latviešu bēģļu kolonna, kas nāca no Freibergas pilsētas un Drēzdenes.

Otrā dienā izdarīga iesirma latviešu dāma, kas labi prata angliiski, no visām latvietēm savāca pa rotaslietai, uzdāvināja tās amerikāņu kapteinim, kurš tad pēc īsas sarunas atļāva mūsu kolonnai ar visiem ratiņiem pāriet amerikāņu līniju. Papriekš nonācām mazā Tīringijas pilsētiņā Hilburgshauzenā. Tikko bijām atvilkuši elpu, tā bija jāvirzās tālāk, jo amerikāņi bija krieviem „uzdāvinājuši” arī Tīringiju. Lai būtu ko ēst, māte atdeva pēdējās rotaslietas, maksājot par kukuli maizes vai olām tūkstoškārtīgu vērtību. Pēc tam visu mūžu viņa nekādas brošas, krelles, nedz citas rotas vairs negribēja redzēt. Atceros vēl, ka no kāda zemnieka šādi iemānītas olas ar prieku pusbadā taisījamies ēst, bet, kad tās pāršķēla, nejauki smirdēja, – bija „iesmērētas” vecas.

Ar pusīrētu, pusizkukuļotu

traktoru pēc dažām dienām, tā piekabvāģos sakņupuši, ieradāmies Heidelbergā. Pēc kaŗa šī nesagrautā, gleznainā pilsēta rīta miglā iznīra kā pasaku pils. Tā tapa par mūsu dzīvesvietu vairāk nekā pusotru gadu. Tēvs neļāva man mācīties vācu skolā. Tās vietā bija saligts pensionējis vācu filoloģijas profesors, kas man mācītu angliiski. Tā nu ar viņa antikās, sadzeltējušās mācību grāmatas palīdzību ielauzījos angliiski ar vācu akcentu, kuŗu neesmu īsti varējis zaudēt visā tālākajā dzīvē.

Vēl atceros pirmo teikumu skolotāja aizvēsturiskajā mācību grāmatā ar vārdiem, ka „ir rudens un kokiem lapas kļūst dzeltenas”. Nezinu, kāpēc tas man iespīdies atmiņā. Varbūt tāpēc, ka grāmata droši vien bija izvilktā no antikvāriāta un profesors man nelāgi uzklīdēja, ja tai par ātru šķīru lapas – varot sabojāt. Vismaz pa pirkstiem nesita kā viņa puskollēga, Kemnicā iebraucot. Varbūt viņam nebija lineāla.

Karstajās vasaras dienās gājām uz Nekāru peldēties. Dažreiz piebiedrojās latviešu meitenīte. Tā kā es Rīgas jūrmalā agri biju iemācījies peldēt, tad bieži

iepeldēju dziļāk un nevarēju saprast, kāpēc citi nepeld līdz. Man nepatika, ka meitene gar pašu krastu vien plūncājas. Teicu, lai peld vien dziļāk, lai skatās uz mani, es taču neslikstu. Vajag tikai saņemt dūšu un nesarīties ūdenī! Tad viņa arī varēs peldēt un nekas nenotiks. Notika gan. Pāris metru no krasta viņa sāka kliegt un pagāja zem ūdens dziļajā upē, lai gan es pūļējos palīdzēt. Par laimi, tēvs redzēja burbuļus, ielēca upē un izvilka pārbijušos bērnu. Es mājās dabūju pamatīgu kāvienu, un meitenītes sabiedrība citās reizēs peldoties izpalika...

Citādi dzīve Heidelbergā bija ļoti interesanta. Paspēju, kā jau Kemnicā biju mācījies, izbraukāt visus tramvajus un izstaigāt visus pilsētas stūŗus un nostūŗus un ar draudziņiem izkāpelēt apkārtnes kalnus. Tajā ziņā vecāki bija palaiduši grožus vaļīgāk. Ar pārtiku gan bija grūti, un mēs bieži braucām uz attālākām pilsētiņām, kur bez pārtikas kartīšu kuponiem krodziņos varēja dabūt lētus lēcu vai kartupeļu virumus. Garšas pēc tiem laikam bija pievārtīti dzīvi nokalpojušu lopiņu kauli.

(Turpinājums sekos)

(Turpināts no 7. lpp.) **Viņiem ļoti gribējās dzīvot**

Šodien arhīvu dokumentos atrasti 386 nošauto un 103 lēģeros nobendēto Maskavā dzīvojušo bijušo latviešu strēlnieku vārdi. Viņu skaitā – 4 lietuvieši, 3 poļi, 2 igauņi, 2 krievi un 2 vācieši, 4 latvietes: Alma Baldone, Līzbe Bērtīsa, Marta Neimane un Zelma Ozoliņa. Nošauts saimniekdēls no Smiltenes puses, 1. Daugavgrīvas pulka ložmetējnieks Pēteris Mūrnieks, kas 1916. gadā pirms Ziemsvētku kaujām savā piezīmju bločiņā ierakstījis: *Došos kaujā latvis celt/kaņa plaujā spēkam gūt/virs zemes tāisnību man gūt/*

es latvju dēls, tev, tauta, brīvai būt! Jāni Dūmiņu, bijušo *Iskolastrela* priekšsēdi, veda uz nošaušanu divas reizes. Pirmoreiz Butovas poligonā slepkavas konstatēja, ka rikojumā par nošaušanu rakstīts „Dūmiņš”, bet cietuma fotografijās – „Dūmaņš”. Viņu veda atpakaļ uz cietumu, kļūdu noskaidroja, un, otrreiz atveduši, mierīgu sirdi nošāva. Tāpat kā strēlnieku Justīnu Pokšānu, kam nebija abu kāju, un Jukumu Vācieti, 5. Zemgales pulka komandieri, sarkanarmijas pirmo virspavēlnieku, Kaņa akadēmijas profesoru.

Pēc vēsturnieku runām vakara viesi noskatījās režisora Pēterā Krilova dokumentālās filmas „Klucis, nepareizais latvietis” pirmo daļu. Rūjenietis Gustavs Klucis bija nošauts Butovas poligonā pēc atgriešanās no Parīzes, kur viņš mākslinieciski noformēja PSRS paviljonu Vispasaules izstādē.

Nobeigumā Maskavas latviešu koŗa *Tālava* ansamblis dziedāja mūsu tautasdziesmas un fragmentu no Lūcijas Garūtas oratorijas „Dievs, Tava zeme deg!”.

Vidvuds Štrauss

Atceroties pagājušā gada 18. februāri – referendumu par Latviešu valodu



bija tikšanās ar labu draugu Arni Salnāju. Sēdējam „Radi un draugi” krodziņā, izstāstīju viņam domu dibināt biedrību un lūdzu nākt palīgā. Turpat pie blakus galdiņa sēdēja Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis Andrejs Mežmalis, kuŗu pazinu kopš rudens. Visi sapratām, ka vēl vajag kādus dibinātājus. Andrejs domāja par Rutu Pazderi, un es piezvanīju savam korporācijas Lettonia biedram Aldim Austeram. Runa bija vēl par kādiem cilvēkiem, bet palikām pie šiem pieciem. Pēc Saimes deputāta Valža Liepiņa ieteikuma nosaucām biedrību „Par latviešu valodu”. Ruta nokārtoja dokumentus, un 20. janvārī mums bija dokuments no Uzņēmumu reģistra. Biedrība „Par latviešu valodu” varēja sākt savu svarīgo darbu.

Sekoja vairākas tikšanās ar Ēriku Stendzenieku un viņa kollēģām no MOOZ, kuŗās uzklusējām viņa ideju pieaicināt sabiedrībā ļoti pazīstamus un respektējamus cilvēkus, kuŗi tad aicinātu vēlētājus iet un balsot „pret” krievu valodu. Ēriks ieteica saukti „Celies un ej”. Ar domu – nesēdi mājās, jo uguns deg zem sēdvietas, Latvija tevi gaida. Beigās iesaistījās ļoti daudzi sabiedrībā respektējami cilvēki.

Sākumā Ērika Stendzenieka ideja bija – mēs nemācīsim cilvēkiem, kā balsot, bet galvenais EJ UN BALSOT. Tu zini, kā balsot. Tomēr, tā kā par latviešu valodu bija jābalso PRET, tad beigās atļāvāmies ielikt krustiņu mūsu uzsaukumā pie rūtiņas PRET.

Sākām vākt līdzekļus drukas darbiem un reklāmai. Andrejs Mežmalis ar saviem kontaktiem Daugavas Vanagos visā pasaulē paspēja paveikt brīnumdarbus. Aldis Austers pamodināja studentu organizācijas – sevišķi korporācijas. Man par lielu brīnumu, viss gāja uz priekšu lielā ātrumā.

Tomēr mēs nebijām vienīgie ar domu cīnīties par savu dzimto valodu. Latvijas studenti, kā 1919. gadā, arī šoreiz dibināja „studentu rotu” Jelgavā Māŗa Ozoliņa vadībā, un Rīgā korporāciju prezidija konventa se-

niors D. Trofimovs 23. janvārī paziņoja, ka pieņemts lēmums par aicināšanu uz referendumu, lai balsotu PRET otru valsts valodu.

Tātad 10. janvārī jutos viens, bet jau divas nedēļas vēlāk mēs bijām liela komanda.

Rīga, 3.febr., LETA. Jaundibinātā biedrība „Par latviešu valodu” izplatījusi manifestu „Celies un ej”, kuŗā aicina 18. februāŗa referendumā balsot pret valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai. Manifestā teikts, ka atbalstam par latviešu valodu jābūt tādām, lai nevienam nekad vairs neienāktu prātā tautai vaicāt: „Vai tomēr nevēlaties divvalodību?” – lai neviens laikraksts visā pasaulē nespētu uzrakstīt, ka ievērojama sabiedrības daļa vēlas divvalodību, lai nevienas valsts televīzijā nedzirdētu ziņas vārdus, ka vairāk nekā ceturtdaļa Latvijas iedzīvotāju ir par krievu valodu.

Biedrība „Par latviešu valodu” 20.janvārī nodibināja Rīgas Ekonomikas augstskolas pensionētais prorektors Māris Slokenbergs, Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis Andrejs Mežmalis, Latvijas okupācijas izpētes biedrības priekšsēde Ruta Pazdere, jurists, biedrības „Par latviešu valodu” valdes priekšsēdis Arnis Salnājs, Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis, Pasaulē brīvo latviešu apvienības valdes loceklis Aldis Austers.

Biedrības mērķis ir pārstāvēt valodas intereses ilgtermiņā, bet pirmais un izšķirīgais mērķis ir rūpes par latviešu valodai labvēlīgu referendumu iznākumu. „Lai to panāktu, mēs rīkosim aktīvu komunikācijas kampaņu, un tai jā sākas tuvāko septiņu dienu laikā,” teikts paziņojumā. Kampaņas īstenošanai tiek vākti ziedojumi.

Biedrības „Par latviešu valodu” un citu organizāciju kampaņa beidzās ļoti sekmīgi. Tikai 17,75% no visiem balsstiesīgiem nobalsoja PAR krievu valodu kā otru valsts valodu. Mums saziņoja 34 000 latu (no tiem 2/3 no Daugavas Vanagiem). Nav zināms, kādas naudas summas izlietoja latviešu valodas pretinieki.

Māris Slokenbergs

LATVIEŠU NOZĪMĪGĀKO NOTIKUMU KALENDĀRS 2013

MARTS

15. marts - 17. marts – ASV skolotāju konference Gaŗezerā, Mičiganā. Rīko ALA. Vairāk www.alausa.org
 16. marts – Komunistiskā terrora upuru piemiņas dievkalpojums Rīgā, Doma baznīcā plkst. 10.00. Ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa un Lestenes Brāļu kapos
 16. marts – Balvas pasniegšana veiksmīgākajam latviešu uzņēmējam Lielbritānijā. Northemptonā, Lielbritānijā. Rīko Anglo-Baltic News
 21. marts - 26. marts – Piektais Starptautiskais R. Blaumaņa festivāls Valmieras teātrī
 23. marts – Izrāde „Sprīdītis” Bredfordā, Lielbritānijā. Rīko „Latvijas koncerti”
 24. marts – Izrāde „Sprīdītis” Londonā, Lielbritānijā. Rīko „Latvijas koncerti”
 25. marts – Deportāciju atceres dienai veltīts koncerts Omskas latviešiem Omskā, Krievijā. Rīko „Latvijas koncerti”

APRĪLIS

10. aprīlis – „Music&Art Cafe” ar akustisko koncertu „Dzelzs Vilks” Mansfeldā. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
 12. aprīlis – „Mūsmājas” grupa „Dzelzs Vilks” un DJ JOHNNY^{LV}. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
 13. aprīlis – Bredfordā grupa „Dzelzs Vilks” un DJ JOHNNY^{LV}. Vairāk: Māris tālr. 07710743982 vai Vineta tālr. 07985709913.
 13. aprīlis - 14. aprīlis - Ziemeļamerikas latviešu XIV Ērģeļu dienas Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudzes baznīcā Newtown Square, PA. Vairāk www.latvianluthchurchphila.org
 13. aprīlis – Izrāde „Sprīdītis” Dublinā, Īrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
 14. aprīlis – Izrāde „Sprīdītis” Limerikā, Īrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
 19. aprīli – Izrāde „Pasakas par ziediem” Stokholmā, Zviedrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
 20. aprīli – Izrāde „Pasakas par ziediem” Gēteborgā, Zviedrijā. Rīko „Latvijas koncerti”
 21. aprīli – Izrāde „Pasakas par ziediem” Oslo, Norvēģijā. Rīko „Latvijas koncerti”

MAIJS

2. maijā – ASV latviešu organizāciju pieredzes apmaiņas seminārs. Vairāk www.alausa.org
 3. maijs – 5. maijs – Amerikas latviešu apvienības (ALA) 62. kongress Sietlas priekšpilsētā Tukwillā. Vairāk www.alausa.org/lv/citi/alas-62-kongress-sietla-vasingtona/
 4. maijs - 5. maijs – Latviešu kultūras dienas Īrijā. Rīko Latviešu nacionālā padome Īrijā. irijaslnp@gmail.com
 26. maijā, - plkst. 3:30 pēcpusdienā Ņujorkas Latviešu koŗa (ŅLK) Pavasāŗa koncerts Katskiļu nometnē. Sīkāka info sekos. Koŗa mājaslapa: www.nylatvianconcertchoir.org

JŪNIJS

1. jūnijs – Latvijas pašvaldību vēlēšanas. Vairāk www.cvk.lv
 4. jūnijs – 15. jūnijs – Rīgas Operas festivāls. Vairāk www.lno.lv
 21. jūnijs – 22. jūnijs – Pasaulē latviešu amatnieku saiets Valmierā. Vairāk www.macibucentrs.lv
 21. jūnijs – 15. jūlijs – Cēsu Mākslas festivāls. Vairāk www.cesufestivals.lv
 22. jūnijs - 29. jūnijs – Daugavas Vanagu Centrālās Valdes sēde un Globālās dienas Rīgā un “Valguma pasaulē” (Tukuma nov.). Vairāk informācijas - amezmalis@hotmail.com
 27. jūnijs - 11. jūlijs – „Hello, Latvia! Sveika, dzimtene!” – divvalodu ceļojums pieaugušajiem, ģimenēm. Iespēja iepazīt Rīgu, apceļot Latviju un apmeklēt XXV Vispārējos Dziesmu un XV Deju svētkus! Rezervējiet vietu, iesūtot \$500 iemaksu. Maksimālais dalībnieku skaits ir 20; cena \$3600.
 27. jūnijs - 11. jūlijs – „Heritage Latvia” – angļu valodas ceļojums jauniešiem. Jaunieši (13-15 g.v.) iepazīsies ar Rīgu, apceļos Latviju, satiksies ar sava vecuma jauniešiem divās Latvijas skolās un apmeklēs Dziesmu un Deju svētkus. Programma lidzinās „Sveika, Latvija!” ceļojumam, tikai informāciju sniedzam angļu valodā. Cena \$3 100. Tuvāka informācija par abiem ceļojumiem, kontaktējoties ar Anitu Juberti: tālr. (301) 340-8719, e-pasts: projekti@alausa.org **Pieteikšanās termiņš abiem ceļojumiem ir līdz 2013. gada 28. februārim.** - Pieteikšanās veidlapas ir pieejamas ALAs mājas lapā www.alausa.org.
 30. jūnijs – 7. jūlijs – XXV Vispārējie latviešu Dziesmu un XV Deju svētki Rīgā
 30. jūnijs - Pasaulē Latviešu saiets Rīgā, Rīgas Latviešu biedrības Lielajā zālē no 13:00 līdz 17:00. Vairāk girtszeidenbergs@comcast.net

JŪLIJS

1. jūlijs – Konferēnce „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai II”. Vairāk www.km.gov.lv
 2. jūlijs – 4. jūlijs – Pasaulē latviešu ekonomikas un inovācijas forums Rīgā. Vairāk www.ieguldilatvija.lv
 7. jūlijs – 14. jūlijs – 3x3 nometne Neretā, Latvijā
 21. jūlijs – 28. jūlijs – 3x3 nometne Alsungā, Latvijā
 21. jūlijs – 28. jūlijs – 3x3 nometne Anglijā
 Vairāk par nometnēm www.3x3.lv

Sēžot savā istabā pie televīzora Rīgā, 2012. gada janvārī, tā neērti jutos, ka neviens neko nedara par referendumu. Daži politiķi saka, lai neiet balsot. Citi – ka tomēr jāiet, – bet nekas nenotiek.

Domāju, ka varbūt es varu kaut ko darīt. Jā, bet ko... Nu, es taču pazīstu Ēriku (Stendzenieku)! Varbūt kopā kaut kas sanāks. 10. janvārī aizrakstīju viņam:

„Sveiks, Ērik!!
 Vispirms daudz laimes Jauņajā gadā!

Esmu drusciņ nobaŗžījis par referendumu. Ir risks, ka daudzi latvieši neies balsot, jo zina, ka tā kā tā krievu valodu neieviesīs. Var iznākt, ka referendumā vairākumu dabūs PAR balsotāji.

Domāju, vajadzētu kaut kādu reklāmu, lai cilvēki iet balsot. Es ar viesnīcas ”Radi un draugi” valdi varētu mēģināt kādus tūkstošus savākt no ziedotājiem u.c., lai segtu izmaksas. Vai Tev būtu interese ziedot savu laiku šādam projektam? Tev tas maksātu laiku un zināšanas, mēs ar citiem domubiedriem savāktu naudu tiešiem izdevumiem.

Ko Tu saki par tādu lietu? Vai tas ir reāli?”

Ēriks atbildēja īsi un asi: „Varbūt satiekamies pie tējas un padomājam kopā? Jā, es būtu gatavs.

Kā Tev rīt 15.30?”
 Tā sākās kustība „Celies un ej”.
 Vispirms bija jādibina biedrība, kas būs atbildīga par naudas vākšanu un par maksājumiem. Tieši tajās dienās man

NOVADU ZIŅAS

„Latgolys Studentu centrs”
saņēmis vairākus *Boņukus*

Biedrība „Latgolys Studentu centrs” saņēmusi latgaliešu kultūras gada balvu „Boņuks” kā aizvadītā gada labākā latgaliešu sabiedriskā organizācija. Šajā nominācijā biedrība balvu ir saņēmusi jau trešo reizi. Apbalvojumus ieguvuši arī divi biedrības realizētie projekti – latgaliešu kultūras ziņu portāls Lakuga.lv un Annas Rancānes dzejoļu krājums „Pylni kārmani dabasu... Bezdelīgu pasts”.

24. februārī Rēzeknes novada Bērzgalē notika Latgaliešu kultūras Gada balvas „Boņuks 2012” pasniegšanas ceremonija. Šogad balvas par veikumu latgaliešu kultūrā tika pasniegtas jau piekto gadu.

Kopumā balvai tika pieteikti aptuveni divsimt notikumu un personību, no kuŗām žūrija – savas jomas speciālisti – izraudzījās labākos sasniegumus trīs lielajās nomināciju kategorijās: *Sabiedrība un kultūra*, *Mūzika un Literātūra* ar teju 30 apakškategorijām. Starp nominantiem vairākās kategorijās bija izvirzīta biedrība „Latgolys Studentu centrs” un tās realizētie projekti.

Balvu kā labākais latgaliešu kultūras plašsaziņas līdzeklis saņēmis biedrības „Latgolys Studentu centrs” uzturētais latgaliski rakstošais kultūras ziņu portāls Lakuga.lv. Šajā katēgo-



rijā portāls balvu saņēmis jau otro gadu pēc kārtas.

Portālā Lakuga.lv regulāri tiek ievietota informācija par kultūras notikumiem Latgalē un latgaliešu kultūras aktualitātēm un personībām, tajā tiek publicēta jaunākā latgaliešu oriģinālā literātūra un ievietotas ziņas par jauniem latgaliešu tradicionālajām un modernajām mūzikām. Kopš portāla izveides 2007. gadā tas ir kļuvis par centrālo informācijas avotu jebkuŗam interesentam, kuŗš vēlas uzzināt, kas jauns Latgales un latgaliešu kultūras dzīvē.

Par labāko 2012. gada izdevumu tika atzīts Annas Rancānes dzejoļu krājums „Pylni kārmani

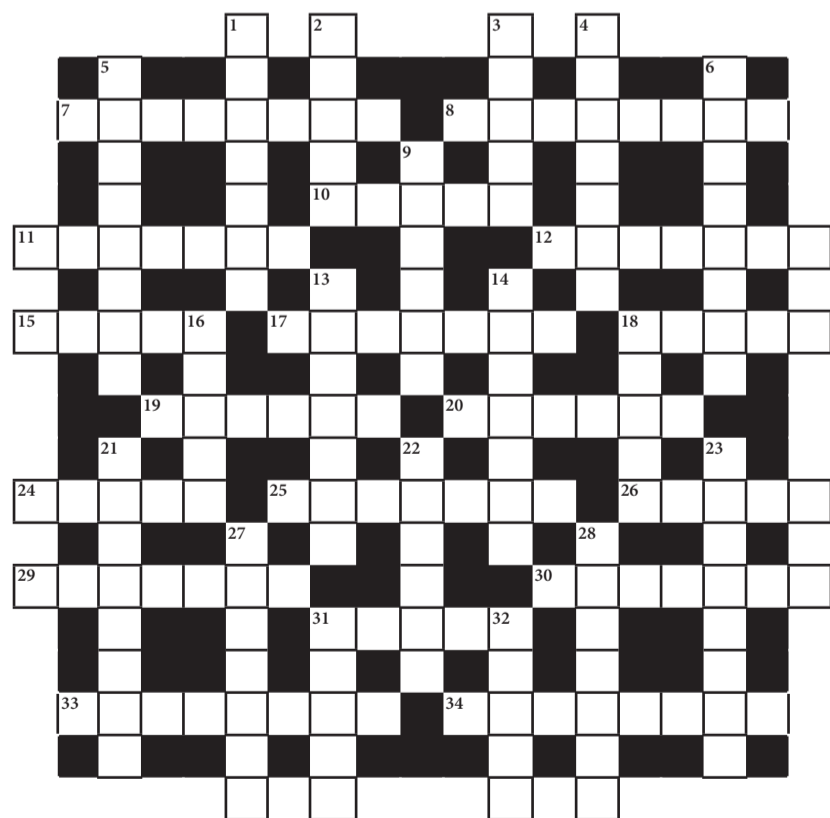
dabasu... Bezdelīgu pasts”, ko biedrība laidusi klajā aizvadītā gada pavasarī. Dzejoļu krājumā sakopotī A. Rancānes dzejoļi abās latviešu valodas rakstu tradīcijās. Krājumā ievietota līdz šim plašākā dzejnieces latgaliski rakstīto dzejoļu kopa.

Latgaliešu kultūras gada balvas „Boņuks” mērķis ir veicināt latgaliešu tradicionālās un populārās kultūras attīstību, sakopojot aizvadītā gada labākos veikumus un rosinot kvalitātes un oriģinālītes pieaugumu latgaliešu kultūrā.

Vineta Vilcāne,
biedrības „Latgolys Studentu centrs” pārstāve

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis Kārlis Pētersons



Līmeniski. 7. Novada centrs Latvijā. 8. Raganas. 10. Darbarīks tīklu darināšanai un labošanai. 11. Kaklasaite. 12. Labības kulšanas paliekas. 15. Deformācijas veids. 17. Neliels klavesīns. 18. B. Prusa romāns. 19. Darbarīks zāles griešanai. 20. Smaka. 24. Mācību telpa. 25. Priekšauts

(novec.) 26. Kādas darbības rezultāts. 29. Dokuments, kas dod tiesības nodarboties ar tirdzniecību vai amatniecību. 30. Labākais sasniegums kādā sporta veidā. 31. Noslēgta sabiedrības sastāvdaļa. 34. Vagars.

Stateniski. 1. Neliels duncis ar

trīšškaitnainu asmeni. 2. Zvejas rīks. 3. Sala Vidusjūrā. 4. Ietvarlīstes. 5. Viegli vasaras apavi. 6. Karēļu un somu eposs. 9. Čemurziežu dzimtas augs. 13. Medicīnas iestāde. 14. Pamudinājums uz darbību. 16. Izmeklēta sabiedrība. 18. Ūdens agregātstāvoklis. 21. Gleznības tehnika. 22. Spīdīgs zīda audums. 23. Cinga. 27. Tiesiskais stāvoklis. 28. Signālizācijas sprāgstlādiņš. 31. Cilvēku grupa, kas apvienojusies savtīgos nolūkos. 32. Dokumentu kopums par kādu juridisku jautājumu.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 9) atrisinājums

Līmeniski. 1. Kūka. 3. Roja. 6. Dīvains. 9. Brāzmas. 10. Tātad. 11. Stute. 13. Sisenis. 18. Atlupt. 19. Aplami. 20. Nākamais. 21. Krimulda. 22. Satīns. 23. Grants. 25. Saslapt. 31. Ilgas. 32. Ābele. 33. Nojaukt. 34. Secināt. 35. Siet. 36. Sāls.

Stateniski. 1. Kontūra. 2. Aitas. 4. Otrādi. 5. Auzene. 6. Draudi. 7. Asote. 8. Selekcija. 12. Plaksti. 13. Strauss. 14. Siksnas. 15. Noskaņa. 16. Sadiegt. 17. Tallina. 20. Neskaidrs. 24. Slietas. 26. Apkopt. 27. Lakats. 28. Prakse. 29. Maldī. 30. Abats.

ZIŅAS ĪSUMĀ

No 1. līdz 25. martam 12. klases abiturienti ir iespējams pieteikties Latvijas Universitātes (LU) Fonda stipendiju programmā „Ceļamaize 2013” un „M. M. V. Petkevičs piemiņas stipendija”, aizpildot anketu mājaslapā www.fonds.lv.

Jachtu ostas – Pāvilostas, Liepājas jachtu centrs, „Kapteiņu osta” Kuivīžos virzīs Starptautiskā Zilā Karoga saņemšanai – tā februāra nogalē savā sēdē nolēma Nacionālā Zilā Karoga žūrija. Ostai jāatbilst vairākiem kritērijiem: vides izglītība un informācija, ūdens kvalitāte, vides pārvalde un apsaimniekošana, serviss un drošība.

Līvānos, Strenčos, Valkā, Gulbenē, Ķeipenē, Aizkrauklē, Liepājā un Ventspilī notiek Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) depo remonta un modernizācijas darbi ar ASV Bruņoto spēku Virspavēlniecības Eiropā finansiālu atbalstu. Kopumā piešķirti 2,3 miljoni dolāru (1,2 miljonus latu).

Ludzas novada pensionāru biedrība „Līdzdalībai nav vecuma” sadarbībā ar Ludzas novada domi **no 4. līdz 31. martam** rīko parakstu vākšanu par pensiju indeksāciju un pensionāru ienākuma nodokļa neapliekamā minimuma palielināšanu.

Daugavpils novada Naujenes pagasta ilgdzīvotājs Jāzeps Locīns nosvinēja 102. dzimšanas dienu. Viņš joprojām ir žirgts – kājām dodas uz baznīcu, dzied galda dziesmas un neatsakās arī no kāda stiprāka mēriņa. Jubilārs lepojas ar savu dzimtu – ar sievu Filīmenu paspējis nosvinēt dimanta kāzas, bet ikdienā viņam palīdz meita un divi dēli. Ģimenes koku kuļlīna 6 mazbērni un 11 mazmazbērni.

Rēzeknes pilsētā kopš marta sadarbībā ar Laikmetīgās mākslas centru, pilsētas domi un Latgales vēstniecību GORS (*SIA Austrumlatvijas koncertzāle*) norisinās radošās uzņēmējdarbības programma „Brīgdāde”. Tās mērķis ir atbalstīt radošu, ilgtspējīgu uzņēmējdarbību, kas balstās uz mākslu un kultūru, kā arī uzlabo iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Programmas fināncējumu nodrošina *Open Society Foundations*.

Ludzas Novadpētniecības mūzejā atklāta Valsts robežsardzes (VRS) Aviācijas pārvaldes foto izstāde „Valsts robežsardzes Aviācijas pārvalde – 5 gadi”.

Dagdas novada Jauniešu iniciatīvas centra aktivisti februāra beigās rīkoja akciju, aicinot iedzīvotājus pievērst lielāku uzmanību dabas aizsardzībai. Jaunieši līdz maijam piedalās Latvijas Zaļās jostas rīkotā izlietoto bateriju vākšanas konkursā „Tīrai Latvijai!”.

Tirdzniecības uzņēmums MAXIMA Latvija pērn bijis Latvijas mazumtirdzniecības tirgus līderis, kuŗa 141 veikalu ik dienas apmeklē vairāk nekā 290 000 klientu. Uzņēmums ir lielākais darba devējs – 7565 darbinieki – Latvijā un viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem. Pērn atvērti pieci jauni veikali. Šobrīd ceļamā lielveikalā Jēkabpilī būs 42 jaunas darbavietas.

Iecavas sieviešu klubs “Liepas” kļuvis par Latvijas koordinātoru Eiropas Komisijas projektā “Migranti Eiropā”. Projekts paredz rīkot *multimediju* konkursu mākslas, lietiskās grafikas un komunikācijas skolu studentiem no ES dalībvalstīm un Chorvatijas. Viņi aicināti iesniegt darbus, kur atainota migrantu loma mūsu ikdienas dzīvē.

Liepājā atklāta izstāde “Ražots Liepājā”, kuŗā var iepazīt vairāk nekā 140 Liepājas reģiona uzņēmumus, kā arī novērtēt to ražojumus un sniegtos pakalpojumus. Neparasti liela ir uzņēmēju interese par šo izstādi.

Aizkraukles novada ģimnazijā notika skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkurss, ko rīkoja Aizkraukles novada izglītības pārvalde. Piedalījās 11. klases skolēni no Aizkraukles, Jaunjelgavas, Skrīveriem un Neretas.

Ventspils Starptautiskajā rakstnieku un tulkotāju mājā 6. martā varēja iepazīties ar latviešu valodā publicēto rakstu serijs “Deviņi komentāri par komunistisko partiju”. Laikraksta *The Epoch Times* žurnāliste Iveta Kaktiņa un mācītājs Valters Ozoliņš dalījās savā ieskatā par komūnisma ietekmi uz garīgajām vērtībām un tradicionālo kultūru.

Jaunjelgavā svinīgi atklātas ugunsdzēsēju posteņa jaunās telpas. Atklāšanā piedalījās iekšlietu ministrs Richards Kozlovskis. Iekšlietu ministrijas pārstāvji ugunsdzēsējiem uzdāvināja jaunu veļas mazgājamo mašīnu un elektrisko plīti.

Bauskas novada domes deputāti stingri nostājušies pret jaunu spēļu zāļu atvēršanu pilsētā. Jau trešo reizi uzņēmums “Bliks”, kas vēlējas atvērt spēļu *elli* Bauskas vecpilsētā, saņēma deputātu noraidījumu. Deputātu ieskatā jaunas spēļu zāles atvēršana Bauskas pilsētas vēsturiskajā centrā nerisinātu tūrisma un vecpilsētas attīstību.

Vietējie reģionālie pasažieru pārvadātāji marta vidū rīkos piketu pie Ministru kabineta, lai paustu sašutumu par nepietiekamo fināncējumu. Valsts nav samaksājusi vietējiem pasažieru pārvadājumiem paredzētās dotācijas par 2012. gadu. Turklāt šajā gadā krasi samazināts valsts dotāciju apmērs.

No 24. līdz 29. martam Madonā nu jau 16. reizi tiks organizēts mūzikāls sarīkojums “Ģitaristu sesija”. Šai starptautiskā sarīkojumā var piedalīties ikviens, kuŗš vēlas pilnveidot savas mūzikālās prasmes un dotības. Nodarbības meistarklasēs vadīs pieaicināti profesionāļi.

Tukuma Audēju darbnīcā atvērta mākslinieces Elītas Patmalniece izstāde. Tik lielu apmeklētāju piekrišanu mūzejs sen nebija piedzīvojis. Sākumā māksliniece bažījies, vai darbi iederēsies samērā konservatīvajā audēju darbnīcas gaisotnē, taču rezultāts esot necerēti labs.

Ēveles pagastā svinēs 8. marta svētkus. Ramatas amatierterāra aktieŗi izrādīs lugu par skaisto lauku dzīvi, savukārt mūzikas priekšnesumus sniegs pagasta vokālā kopa “Ēveles meitenes”.

Īsziņas sagatavojušas Valija Berkina un Māra Linde



Mūžībā aizgājis mūsu mīlais

TENIS ARVĪDS LIEPIŅŠDzimis Soltavā, Vācijā, 1949. gada 5. martā,
miris Solingenā, Vācijā, 2013. gada 15. februārīPar aizgājēju sēro
**sieva Tiiu-Ann un dēls Lasar Linards,
brālis Jānis un māsa Lauma
ar piederīgiem Latvijā un Vācijā**Zem zaļas velēnītes
Kā liepas Latvijā
Lai tava dvēselīte
Nu viegla atvijas.
(Leons Briedis - Tenim)Izvadīšana Solingenā 2013. gada 11. martā
Tiiu Kallas-Liepiņš, Kottter Str.159, D- 42655 Solingen**Latviešu kultūras un
informācijas centrs**Papildu informācija:
www.facebook.com/musicartcafe
www.draugiem.lv/musicartcafe
www.latviesiem.co.ukDarba laiks – trešdiena – svētdiena
no 12 līdz pēdējam apmeklētājam45b. Leeming Street, Mansfield.
NNG18 1NB 07985709913Ne bagātos, bet kam laba sirds,
lūdzu palīdzēt ar naudiņu di-
vām gudrām mazmeitiņām, lai
iegūtu augstāko izglītību. Lūzdu.Latvija, LV-3100, Tukums.
Swedbank:
LV73HABA 0551014736204
Justīne Spriesle
Tāl. +371 631 23330Arī dabā daudz kārt rudens
ir saulains, un lai tālāk dzīve
nebūtu tik vientuļa, bet kur
varētu dalīties ar citu domās,
kā arī priekā.Esmu 80. g. sākumā, 172
cm, slaidis, jau 10 gadus atrait-
nis un vēlētos iepazīties ar
sirsniņu, saimniecisku, juridis-
ki brīvu sievieti, 60-70 gados,
nopietnu attiecību veidošanai,
lai tad pārceltos uz kopīgu
dzīvi Ziemeļvācijā.Tāl. 0049 (0) 4521 1658
(18-19 vakarā pēc Jūsu laika)**Brīvā Latvija**
reklāmas cenas LatvijāCena - Ls 0,80 par cm²
ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: LS 0,40 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: LS 35,-

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piekdien – 9-15

Mūžībā aizgājis
dzejnieks, MLG absolvents,
bij. "ELJA Informācijas" redaktors,
Eiropas Latviešu Jaunatnes Apvienības
1974.-1975.g. valdes priekšsēdis**TENIS A. LIEPIŅŠ**

(05.03.1949 - 15.02.2013)

Viņu vienmēr atcerēsies
bijušie ELJA biedri Latvijā un ārzemēsJa ikviens tik zemē sētu
Vienu graudu veselu...**BRĪVĀ LATVIJA**Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lvAdministrācija: Sarmīte Janovskis "Strau-
mēni", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics.
LE17 6DF, England. Tāl. 01788823438, fakss
01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinā-
jumu maksas; pieņem rietumu abonementus,
izņemot Vācijas un Zviedrijas.
Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5
2HE.
Tāl. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.netAbonementa maksa, sākot ar
2010. gada 1. jūliju:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 65; 12 mēnešiem
GBP 120. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā
sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi
sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbri-
tānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650,-; 12 mēneši
Kr 1240,-. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTER-
NAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LAT-
VIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm,
Plusgiro 11 47 46 - 1). Tāl. : +46 8214425. Admi-
nistrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanisv@
yahoo.se, tāl. +46 8808815Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 143 eiro;
6 mēn. – 75 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL konts Lettis-
che Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159
Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20,
konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem:
Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415
Pohlheim, tāl. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@
web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische
Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter
Str. 54, D-35440 Linden, tāl. +49 6403 940933,
e-pasts: info@lk-v.deCitas Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro;
12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku
uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem
USD 90,-, 12 mēnešiem USD 170,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu
maksā €3 par 10 mm augstu viensējīgā platu-
mā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x
7 cm) €45. Zviedrijā – 500 kr.
Komerciālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parak-
stītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī
redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-
kācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespējamais: SIA Madonas Poligrafists

**Visas Latvijā iznākušās grāmatas
varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja****„LATVIJAS GRĀMATA”**Rakstiet, zvaniet, un grāmatas
Jums piesūtīs pa pastu.
SIA "L. Grāmata"

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tāl. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv**SIA „MADONAS POLIGRAFISTIS”**ir pazīstama kā viena no
senākajām tipografijām Vidzemē.
Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila
tipografiju – drukājam avīzes, veidlapas, brošūras,
kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam
grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām
grāmatām mikstajos vākos.
Tipografija nodrošina ar darbu Madonas pilsētas un tās
rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt
to, kas apsolīts klientam.Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta
„Brīvā Latvija” redakciju!**Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!**

Mūsu adrese:

Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tāl. +371 64822742

e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs:

Zemītāna 2b-110a, Rīga, LV-1012, Tāl. +371 67315026

e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Dieva mierā aizgājis

ŽANIS EKSTSDzimis Lutriņu pagastā, Kurzemē, 1922. gada 6. jūnijā,
miris Bradfordā 2013. gada 21. februārīSērās paliek
sieva Elza, dēli Valdis
un Juris ar ģimenēm un radi LatvijāDziedot dzimu, dziedot augu,
Dziedot mūžu nodzīvoju.

Mūžības ceļos aizgājis

ILMĀRS ZVEJNIEKSDzimis Jelgavā 1923. gada 19. oktobrī,
miris Lundā 2013. gada 15. februārīViņu gaišā piemiņā paturēs
**Irēne
Andris, Christina un Silvija****Gunars
Aina, Ilze, Anneli un Adrians**

Mūžībā ir aizsaukta mūsu mīļā

ASJA EVERTS (Baltputnis)

10.01.1919. - 22.02.2013

Mīlestībā un pateicībā viņu pieminēsim:
Oskars, Velta, Juris, Vija BaltputniSāpes atlaižas,
Nav vairs nopūtu.
Nekait vairs nekas.
Es vairs neesmu.
(Z. Lazda)

SPORTS SPORTS

Eiropas meistarsacīkstēs telpās
divas astotās vietas

Polina Jelizarova

Eiropas meistarsacīkstēs vieglatlētikā telpās Gēteborgā startēja 578 sportisti no 47 valstīm. Latviju pārstāvēja astoņi sportisti. Sākotnēji bija plānots piedalīties ar desmit sportistiem, tomēr savu dalību atsauc barjērskrējējs Staņislavs Olijars, kas pielicis punktu profesionālām gaitām, un Jānis Baltušs,

kuņam bija plānots starts 400 m distancē.

Augstāko vietu – astoto ieguva divi mūsu sportisti. Ģaŗo distanču skrējēja **Polina Jelizarova** pirmajā dienā startēja 1500 m distancē, kur tika labots Latvijas rekords – 4:15,10. (Iepriekšējais Latvijas rekords bija 4:16,88, un tas kopš 2004. gada piederēja Innai Poluškinai). Priekšsacīkstēs viņa septiņu sportistu konkurencē izcīnīja piekto vietu, bet finālā neiekļuva.

Iekļūt finālā Jelizarovai izdevās 3000 m distancē. Viņa izcīnīja 8. vietu – 9:09,86.

Pieciņā **Laura Ikauniece** iz-

cīnīja 10. vietu. Pirmajā disciplīnā – 60 m barjērskrējienā viņa distanci veica 8,67 sekundēs, ierindojoties 13. vietā. Otrā disciplīnā – augstlēkšanā viņa ar rezultātu 1,75 m ierindojās devītajā vietā. Sekoja lodes grūšana, un Ikaunieci labākais rezultāts bija 11,91 m, kas bija dalītā pēdējā vieta.

Ceturtajā disciplīnā – tāllēkšanā Ikaunieces labākais rezultāts bija 5,92 m, kas deva 825 punktus un 12. vietu. Pēdējā disciplīnā – 800 m skrējienā ar rezultātu 2:18,24 Ikaunieci ierindojās piektajā vietā, iegūstot 848 punktus. Kopvērtējumā Laurai ir 4224 punkti un 10. vieta.

Tuvu pirmajam desmitniekam bija kārtslēcējs **Mareks Ārents**, kas kvalifikācijā pārvarēja 5,50 m un ieņēma 11.vietu.

Augstlēkšanā **Jānis Vanags** 26 dalībnieku konkurencē palika 20. vietā.

800 m distancē **Renārs Stepiņš** savā skrējienā ierindojās priekšpēdējā – piektajā vietā (1:53,73). Līdz iekļūšanai pusfinālā viņam pietrūka divarpus sekunžu. Iegūta 24. vieta.

Tāllēkšanā **Lauma Grīva** nespēja kvalificēties finālsacensībām. Labāko rezultātu viņa sasniegta pēdējā – trešajā mēģinājumā – 6,34 m, taču ar to bija par maz, lai iekļūtu labāko astoņniekā. Rezultātā 13. vieta.

Kungu konkurencē tāllēkšanā **Elvijs Misāns** izcīnīja 8. vietu – 7,68.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģeliskās draudzes Ciešanu laika piektās svētdienas – Judica dievkalpojums ar dievgaldu notiks svētdien, **17. martā**, plkst. 16 Rīgas Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā. Dievkalpojumā kalpos draudzes mācītājs Klāvs Bērziņš. Dziedās koris "Gaismaspils". Notiks svētdienas skolas mācības bērniem. Pēc dievkalpojuma kafijas galds. Lūdzu neaizmirstiet groziņus kafijas galdam! Visi mīļi lūgti un aicināti.

ANGLIJA

Notinghamas DVF nodaļas namā ceturtdien, **14. martā**, plkst. 16 Leģiona un pulkveža Oskara Kalpaka atceres vakars. Rādīs video filmu par ģenerāli Rūdolfu Bangerski. Laipni lūdz apmeklēt Nottinghamas nodaļas valde.

DVF Koventrijas nodaļa rīko **Leģiona atceres dienu** Mūsmājās **17. martā** plkst. 15. Visi laipni aicināti. Nodaļas valde.

Bradfordā 23. martā izrāde "Spridītis" bērniem pēc pusdienā. Sīkāka informācija pie Gitas pa tālr.07768268524 vai Maris 07710743982.

Papildu informācija, zvanot pa tālr. 07985709913 Vineta vai 07710743982 Māris draugos.lv/ domubiedros, www.latviesiem.co.uk., ABN/pasakumi

Anglijas vanadžu salidojums notiks DVF namā Londonā – 72 Queensborough Ter. London W2 3SH **20. aprīlī**, reģistrēšanās plkst. 10.30, atklāšana plkst.11. Uz kopējo maltīti jāpiesakās līdz 1. aprīlim, zvanot 020 8679 0442 vai sūtīt e-pastu: maritagrunts@hotmail.com

DIEVKALPOJUMI

Bristolē, St. Bartholomew's Church, Maurice Road, BS6 5BZ, sestdien, **6. aprīlī**, plkst. 15 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldu un iesvētībām. Pēc dievkalpojuma sadraudzības brīdis.

Svonsijā, St. Barnabas Church, Hawthorne Ave, Uplands, Swansea SA2 0LP, svētdien, **7. aprīlī**, plkst. 16 Lieldienu laika dievkalpojums

ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma sadraudzības brīdis.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Lesterā 2. martā paredzētais dievkalpojums *nenotiks!*

Birminghamā, All Saints baznīcā, Kings Heath, B14 7RA, svētdien, **17. martā**, plkst.15.30 Ciešanu laika dievkalpojums. Pēc tam kafijas galds.

„Straumēnos”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire, LE17 6DF, svētdien, **31. martā**, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums apvienots ar Koventrijas kopu.

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, EC2V 7BX, svētdien, **10. martā**, plkst. 14 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. **Piektdien, 29. martā**, plkst. 14 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu, sprediķos bīsk. emer. Jāna Jēruma–Grinberga.

Londonā, DVF namā, 72 Queensborough Terrace, London W2 3SH, sestdien, **23. martā**, plkst. 11 Ciešanu laika dievkalpojums un Draudzes padomes sapulce.

Rovfantā, Rovfantas dievnāmā, RH10 4NG, svētdien, **31. martā**, plkst. 7 un 11.30 Lieldienu dievkalpojumi ar dievgaldu. Kristus augšāmcelšanās svētki!

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, svētdien, **10. martā**, plkst. 10.30 Ciešanu laika dievkalpojums. Svētdien, **31. martā**, plkst. 10.30 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu un iesvētībām.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Līdsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, svētdien, **31. martā**, plkst. 14 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

Halifaksā, 8 Lord Str., HX1 5AE, DVF namā, pirmdien, **1. aprīlī**, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, 9 Park Road, svētdien, **24. martā**, plkst.13.30 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu un kristībām.

Voringtonā WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **24. martā**, plkst. 20 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Diseldorfas latviešu ev.lut. draudzes Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu notiks sestdien, **23. martā**, plkst. 14 Stephanus-Kirche (kriptā), Wiesdorfer Str.21, Düsseldorf-Wersten. Kalpos prāv. K. Bērziņš, pie ērģelēm Malika kundze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Minsteres latviešu ev.lut. draudzes Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu notiks **24. martā** plkst. 10.30 Svētā Jāņa kapellā (Bergstraße, 48143 Münster). Kalpos prāv. K. Bērziņš.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **10. martā** plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Lībekā, Lorenca baznīcā, **16. martā** plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **24. martā** plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), **1. aprīlī** plkst. 14:30 Lieldienu dievkalpojums, kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Frankfurtē, Emmaus draudzes baznīcā, Alt Eschersheim 22, 60433 Frankfurt, svētdien, **17. martā** plkst. 13 paredzēts dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes pēcpusdienas pie tējas galdā blakus esošā draudzes namā. Atrodas Frankfurtes ziemeļos, tieši iepretim S-Bahn stacijai Frankfurt/Eschersheim un tuvu U1, 2, 3 un 8 pieturai Weisser Stein.

Virburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, **23. martā** plkst. 13.30 būs Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis.

Sekos kafija draudzes telpās, un paralēli tam bērnu nodarbības.

Memmingenā, Kristus baznīcā, Albert Schweizer Str. 19, svētdien, **24. martā**, plkst. 11.15 būs Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes namā.

Esslingenā, Dienvidus baznīcā, Suedkirche, Spitalsteige 3, piektdien, **29. martā**, plkst. 15 būs Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars.

Ludvigshāfenā, Sv. Ludvika baznīcā, St. Ludwig, Bismarck un Wredestrasse krustojumā, svētdien, **10. martā**, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums. Kalpos mācītāja Dr. Ilze Ķezbere. Pēc dievkalpojuma azajds ar groziņiem draudzes telpās.

ZVIEDRIJA

Latviešu pensionāru apvienība (LPA) laipni ielūdz uz programmu **Lieldienu svētku noskaņā** sestdien, **23. martā**, plkst. 15 (lūdzu ievērot laiku), Latvijas vēstniecībā, Odengatan 5, Stokholmā.

Runās ortopēdijas profesors emeritus Andris Kreibergs "Vi blir skörare" (Mēs kļūstam trauslāki) zviedru valodā. Lūdzam visus paņemt līdz kādu pēc savas īpašas metodes nokrāsotu olu, ko pie kafijas galdā un glāzes vīna varam salīdzināt vai apmainīt. Sitīsimies arī ar olām. Nobeigumā kopīgas dziesmas Gunāra Zvejnieka vadībā.

Lūdzu pieteikties, vēlākais, 20. martā, pie Mudītes Hoogland-Krasts, mudite_hk@hotmail.com, tālr. 08/7526334 vai arī pie Astrīdes Kreibom, tālr. 070/1480222.

Laŗa Strunkes mākslas izstāde par tematu "Ultra marin stubin - māningar I tiden" - ir apskatāma Edsvik Konsthall, Landsnoravägen 42, Sollentunā, no **16. februāra līdz 17. martam** plkst. 11-17. Uz izstādes vietu var nokļūt, braucot ar vilcienu līdz Sollentunas stacijai un tad ar busu 525, 607 vai 627 līdz pietātnai Edsvik.

Gēteborgas latviešu Pensionāru biedrības tikšanās notiks "Folkpartiet" telpās! NEDRE KVARNBERGSGATAN 7 (atro-

das "Västra Nordstan"), Gēteborgā: **23. martā** plkst. 13

27. aprīlī plkst. 13

25. maijā plkst. 13

Jauni biedri laipni gaidīti! Valde ***

DIEVKALPOJUMI

Stokholmas katoļu katedrāles kriptā, Folkungagatan 46, metro: Medborgarplatsen, Piektās Gavēņa svētdienas Sv. Mīse svētdien, **17. martā**, plkst. 12. Pēc mīses "Rūgto Asaru" dievkalpojums. Ieeja kriptā, kāpjot lejup pa kreisi no katedrāles galvenās fasādes. Kalpo pr. A. Priede.

Norčēpingas latviešu draudzes Lielās Piektdienas dievkalpojums ar Svēto Sakramentu notiks piektdien, **29. martā**, plkst. 13 St. Olai baznīcā, Skolgatan. Dienas mude: "Piemini mani..." Mācītāja Dr. Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma piemiņas galds draudzes namā. Ēsiet aicināti un gaidīti!

Eskilstunmas latviešu draudzes Lieldienu dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu notiks svētdien, **31. martā**, plkst. 13 Sv. Andreas baznīcā. Dienas mude: "Kristus ir augšāmcelies!" Mācītāja Dr. Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma svētku galds dievnāmā. Ēsiet aicināti un gaidīti!

Gēteborgas Latviešu draudzes Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu **29. martā** plkst.14 Hāgas baznīcā. Prāveste Ieva Graufelde. Pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma draudzes kafija Hāgas draudzes telpās. Viesi, arī bērni, jaunieši, citi latviski runājošie, laipni lūgti un gaidīti. Ielūdz Gēteborgas ev. lut. draudzes namā. "Mierā un pašlāvībā jūs atrastu spēku." Jes 30:15

BELGIJA

Belģijas Latviešu evaņģeliski luteriskās draudzes Baltās svētdienas dievkalpojums notiks **7. aprīlī** plkst. 14 Zviedru draudzes baznīcā, Eglise Suédoise, Ave des Gaulois 35, BE-1040 Bruxelles (pie Merode metro, netālu no Cinquantenaire parka). Kalpos Prāvests Klāvs Bērziņš, pie ērģelēm Ivars Sprīngis, dziedās „Korītis bez vārda”. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.